

BRUOŽAI

KAD NEPADARYTŲ PER DAUG NUOLAIDŲ TAIKOS DERYBOS

GRĮŽUSI CEKĀ KOMUNISTAI TEISIA KAIP SNIPĀ

KAZAKSTANAS LIKO TYRLAUKIAIS

ATVEZTOS DULKĖS NUO MĒNULIO

Pereitą antradienį prez. Nixon, išvyko į kelionę aplink pasaulį. Jis aplankys įvairius kraštus Azijoje, net ir tuos, kuriuos valdo komunistai. Išimti sudaro šiaurinis Vietnamas — Honolulio kurio prez. Nixon nesirengia aplankyti.

Svarbiausias jo vizitas bus Rumunija, kuri bando palaikyti savo savystovumą. Nixon tikisi, kad Rumunija pagelbės jam užmegsti artimesnius ryšius su kitais komunistiniais kraštais.

Komunistinis čekų režimas areštavo čekų kilmės kanadiečių Rudolph Holotą, 47 metų, kuris atvyko į savo kraštą aplankyti gimines.

Kaltinime pasakyta, jog šnipavo svetimai valstybei. Jis atlikinėjęs nuo 1951 metų, tai yra iki atvykimo į Kanadą. Nesunku dasiprotėti, jį tie kaltinimai tapo sufabrikuoti, tikslu pateisinti jo suėmimą.

Galimas daiktas, kad Holota gyvendamas Kanadoje, smerkė Sovietų Čekoslovakijos okupaciją.

Pastaruoju laiku Vak. Vokietijos spauda ir vyriausybė pradeda atydziau sekti taikos derybas užbaigti karą Vietname.

Daug čia atkreipė dėmesio, pasklydę gandai, jog Nixon rengiasi ištraukti iš Vietnamo amerikiečių karines pajėgas.

Savo laiku Chruščiovas garbiai gyrėsi, kad sovietai, ne tik pralenks Jungtines Valstybes žemės ūkyje, pramonėje, bet ir palaidos.

Tais sumetimais jis buvo užsimojęs paversti į derlingus laukus Kazakstano tyrlaukius. Ten jis suvarė daug vergų, tame skaičiuje ir iš Lietuvos.

Be tas planas nepavyko. Kazakstane neužderėjo nei kviečiai, nei kukurūzai. Užėjė vėjai, apnešė smėlius pačias dirvas.

Nei kiek ne geriau sekasi sovietams ir pramonėje. Iki šiam laikui dar vis nepagamina reikalingiausių daiktų kasdieniam gyvenime, o kainos už viską nežmoniška aukštos.

Tos srities žinovai tikina, jog sovietinė sistema negali ilgai išsilaikyti, nes ji yra labai neproduktinga.

Rusijoje apie pusę gyventojų dirba žemės ūkyje ir nieko neturi. Tuo tarpu, kaip Vakarų Europoje žemės ūkyje dirba tik 15 nuosimčių gyventojų.

Mokslininkai, tikrina, jog dulkių saujos nuo mėnulio paviršiaus, pagelbės išspręsti problemą apie pasaulio susiformavimą. Mūsų žemės ir kitos planetos yra susiformavusios iš gazų prieš 10 bilijonų metų.

Žemės paviršius pradėjo formuotis prieš 5 bilijonus metų. Iš koklių dujų (gazų) susidarė mūsų žemės paviršius, pagelbės nustatyti daviniai nuo mėnulio.

Everglades Parkas Didumo Kaip Delaware Valstija

Washington, D. C. — Everglades National parkas Floridoje užima daugiau, negu milijoną akrų žemės plotą, maždaug tiek pat, kiek Delaware valstija, praneša National Geographic draugija.

Midwest Inter Library 5721 Cottage Grove Av. Chicago, Ill. 60687

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

RESEARCH LIBRARY CENTER FOR

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America Consisting of 100 Branches Located in All Principal Cities of the United States 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. 60608 Telephone: Yards 7-4789

Price 10 c.

PENKTADIENIS, LIEPOS - JULY 25, 1969 M.

NR. 30

ITALIJOS KAREIVIAI KOVOJA SU VIKSRAIS

Turin, Italija.—Italijos kareiviai, vartodami liepsną metančius įrankius kovojo su vikšrų invazijos armija.

Kareiviai nudegino 4 akrų plotą žemės 15 mylių į vakarus nuo miesto Turino, užtikrinimui kelio vikšrams. Milijonai tų gyvūnų užpuolė aukščiausius medžius nepalikdami nė vieno žalio lapo.

Filadelfijos Mokyklose Daugiau Juodaodžių

Philadelphia, Pa. — Mokyklų tarybos paskelbti duomenys rodo, kad juodaodžių vaikai viešose mokyklose, sudaro 58,8 nuosimčių.

Pranešimas sako, kad juodaodžių vaikų yra 166,442, tarpe 282,976 mokinių viešųjų mokyklų sistemoje.

Sovietai Vykdo Akių Muilimą

Kai kurie komunistiniai diplomatai netiki Kremliaus tvirtinimams, būk Sovietų Sąjunga atsisakusi nuo užsimojimo išlaipinti žmogų ant mėnulio. Rusai tur platesnius planus erdvėje.

Tikrenybėje gi sovietinė technika tolokai atsliko nuo amerikiečių.

Prancūzijos Karveliai Prisiviliojo — Anglijos

Londonas. — Anglai, lenktynių karvelių mėgėjai, paleido 3 tūkstančius karvelių iš Tours, Prancūzijoje, 270 mylių kelio nei namo į Kent apskritį, Anglijoje.

Pasirodo, kad tik 1,000 karvelių sugrįžo. Manoma, kad visi kiti anglų karveliai nuskrido kartu su prancūzų lenktynių karveliais, kuriuos susitiko skrendant kelionėje.

II KALINIŲ IŠLAIKĖ KOMPUTERIO KVOTIMUS

Chino, Cal.—Neseniai čia buvo mokslo užbaigimo diena, California Institution for Men.

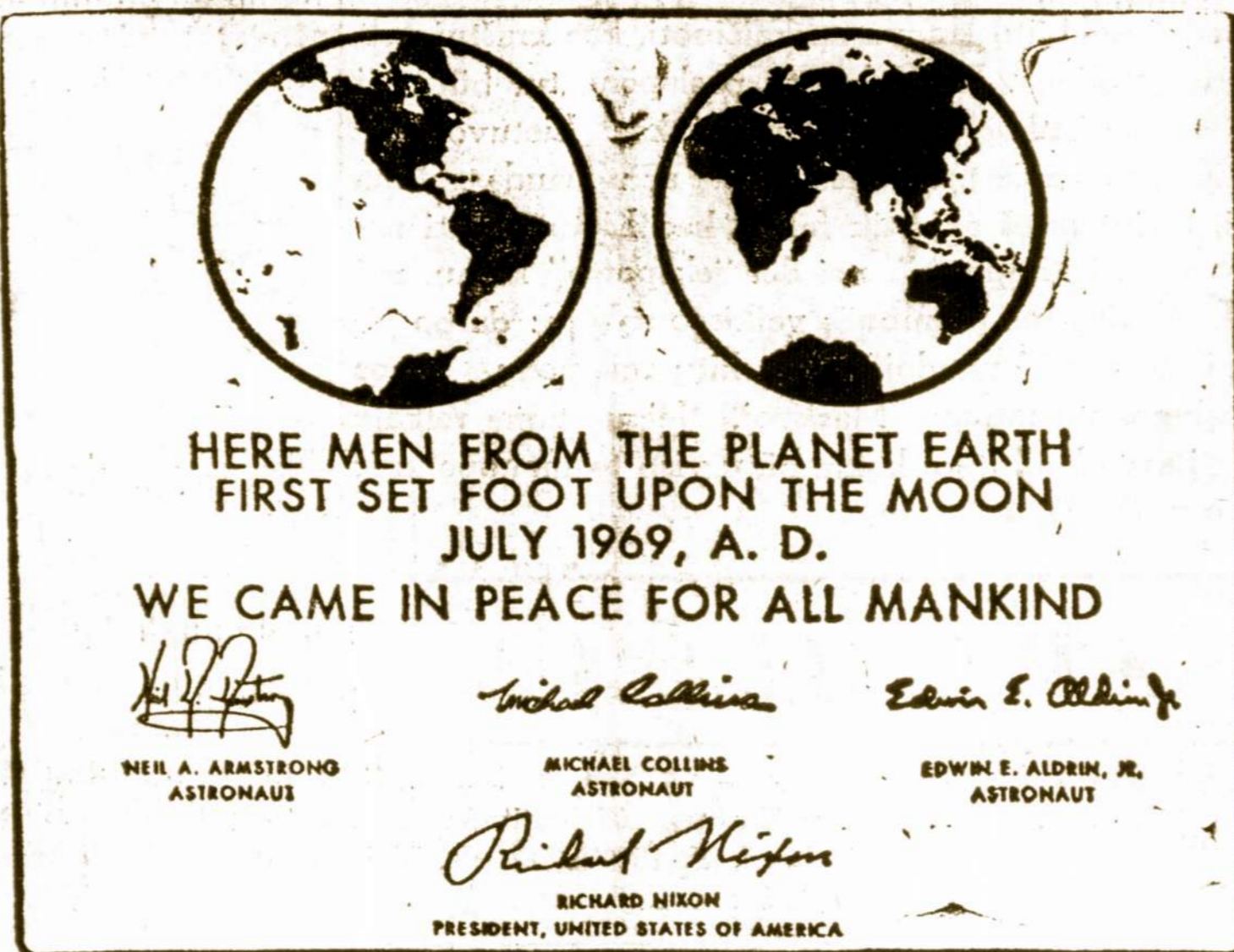
Kaliniai, kurie buvo parinkti pagal jų gabumus ir inteligentiškumą, išlaikė kvotimus kompiuterio programoje. Kai jie atbus savo paskirtą laiką kalėjime, gaus tarnybas prie kompiuterių su alga 650 dolerių mėnesiui.

Murray Chagan elektroninių kompiuterių programos instituto direktorius, paruošė institute kursą kaliniams, kad todėl, kad anot jo yra, labai mažas partikalavimas, už kalėjimo sienų, automobilių lentelių darbininkų.

MEKSIKOS MIESTAS VIS AUGA

Mexico City.—Meksikos miestas, kuris šiuo metu turi 7,5 milijonus gyventojų, už kelių metų turės 9,5 milijonus, pareiškė Leopoldo Gonzales, požeminių kelių sistemos direktorius.

Galvos neprasimuši senam žmogui nusilenkdamas. —Lietuvių priežodis.

Apollo 11 žygio astronautai pritvirtino prie apatinės "Aro" prietaiso dalies, kuri liks mėnulio paviršiuje. Užrašo tekstas: "Čia žemės planetos žmonės, pirmieji žengė mėnulio paviršiuje. Mes atvykome visos žmonijos labui." Be trijų astronautų parašų, apacioje matyti ir prez. R. Nixono parašas. Lentelė su užrašu ir parašais — ją mėnulyje paliko.

AREŠTAVO "NAPOLEONĄ" UŽ APIPLĖSIMĄ

Viena, Austrija.—Jo įprotis laikyti rankas Napoleono pozoje, išdavė jį.

Apiplėšimo auka, prisiminė, kad vienas jį apiplėšęs, nuolat laikydavo savo ranką tarpe savo švarko sagų.

Policijai nesunku buvo surasti vyrą, kurį pravardžiuodavo "Napoleonu".

KENNEDY TURĖJO SKAUDŽIĄ AUTOMOBILIO NELAIME

Edgartown, Mass. — Pereitą šeštadienį senatorius Edward Kennedy, iš Massachusetts valstijos, turėjo skaudžią automobilio nelaimę. Kartu su juo važiuavusi moteris prigirė, o pas senatorius vos išsigelbėjo.

Senatorius važiuojo siauru, 11 pėdų tiltu, kuris neturi iš šonų užvaros. Automobilis pasvirvo į šalį ir nukrito į vandenį, pasinerdamas, ratais viršum. Senatorius išlindęs iš vandeny pasinėrusio automobilio, nėrė gelbėti esančios mašinos Miss. Kopechne, bet jos išgelbėti nepasisekė. Ji prigirė.

Laikraštis Atsiprašė Tik Po 49 Metų

New Yorkas.—The New York Times išspausdino atitaisymą klaidos, kuri įvyko 1920 metais.

Laikraštis sausio 13, 1920 metais, pasiepė profesorių Robert H. Goddard, erdvės tyrinėjimo tėvą, kuris tuo metu teigė, kad raketa gali funkcionuoti vakuumė.

Times tada rašė, kad profesorius trūksta žinojimo, kuris kasdien yra aiškinamas vidurinėse mokyklose.

Apolui II-am skrendant į Mėnulį, laikraštis rašė: Dabar galutinai yra įrodyta, kad raketa gali funkcionuoti vakuumė. Times apgailėstauja suklidimą.

GAZO EKSPLOZIJIA INDIJOJE

Delphi, Indijos sostinėje, įvyko gazo eksplozija, pasėkoj kurios 17 žmonių buvo užmušta ir apie 50 sužeista.

Suvažiuos Chicago 45.000

Apie 45,000 Jehowo Liudininkų sektos narių suvažiuos į Chicago liepos 27 dieną.

Kalba yra didžiausia lietuviškumo žymė, tai turime sekti, kad mūsų vaikai gražiai, taisyklingai kalbėtų.

—Marija Pečkuskaitė.

Vak. Vokietija Įspėja Ameriką Dėl Vietnamo

Bonna. — Pastaruoju laiku Vakarų Vokietijos vyriausybė pradėjo daugiau sekti taikos derybas Paryžiuje užbaigimui karui Vietname.

Ypatingo dėmesio ir kritiškų pastabų sukėlė pasklydę Washingtono gandai, kad U. S. A. ištrauks savo karines pajėgas iš Vietnamo, pirma negu bus pasirašyta taikos sutartis.

Toks užsimojimas nustebino vokiečius, kurių nemažas skaičius, mano, jog tokiu savo žygiu Amerika prisipažįsta pralaimėjusi karą Vietname ir sykiu su tuo neteks pasitikėjimo kitu sąjūgininkų tarpe, ypač, Vakarų Vokietijoje ir Japonijoje, kurios yra žymiausios U. S. A. sąjūgininkės.

Pastarosios galvoja taip: jeigu Amerika taip lengvai ir be niekur nieko apeidžia Vietnamą, tai tą patį ji galėtų padaryti su Vakarų Vokietija arba Azija.

Sunki Mokytojų Padėtis Lietuvoje

Neseniai grįžęs iš Lietuvos asmuo, tvirtina, jog mokytojai "Tarybų" Lietuvoje yra smarčiai ir negailestingai išnaudojami, be savo tiesioginių pareigų mokytojauti, jie turi atlikti visą eilę neapmokamų darbų, kuriuos mokina partija.

Jie turi dirbti įvairiuose komitetuose, atlikti partijos agitatorių pareigas, vadovauti komunistinio jaunimo grupėms, laikyti paskaitas apie sovietinę politiką, teisinti Čekoslovakijos okupavimą, aiškinti partijos nutarimus ir veikti valsčių bei apskričių komitetuose.

Už tą visą sunkų darbą jie gauna labai menką atlyginimą, 70—80 rublių per mėnesį, iš kurių labai sunku pragyventi.

STUDIŲ SAVAITĖ VAK. VOKIETIJOJE

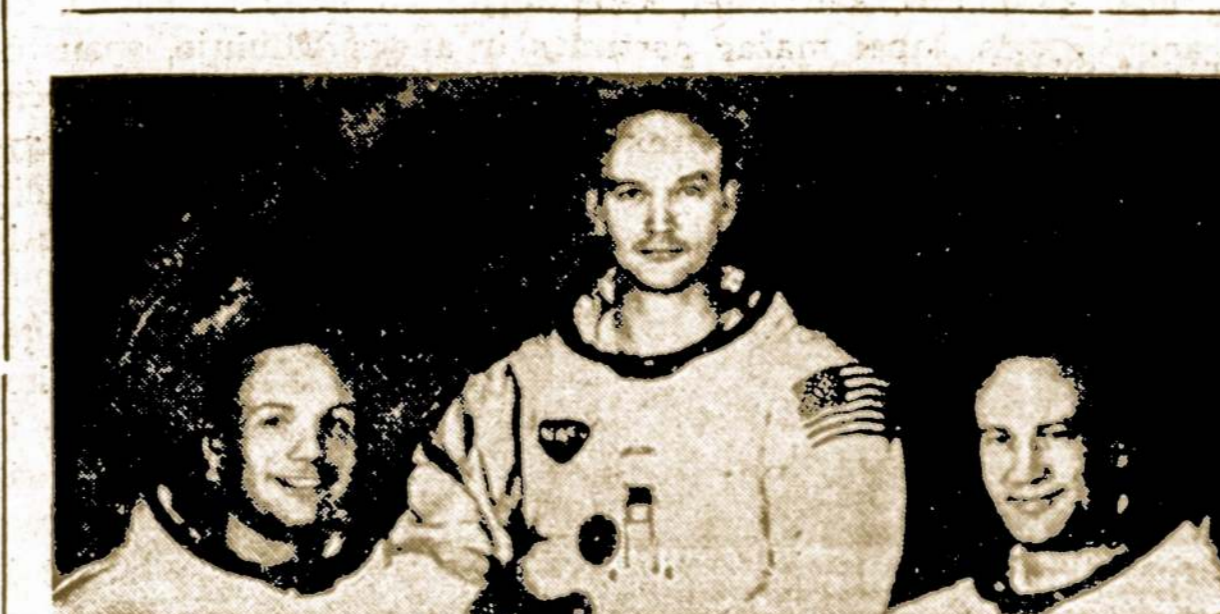
Liepos 13 d. prasidėjusi studijų savaitė Bad Gotesburge, V. Vokietijoje, baigėsi liepos 20 d. I šią studijų savaitę buvo suvažiavę virš 40 studijozų ne tik iš Vokietijos, bet ir iš Austrijos ir kitų kaimyninių valstybių. Paskaitos buvo rimto pobūdžio. Visi dalyviai buvo patenkinti aukšto lygio paskaitomis. L. S.

Ragino Valgyti Kupranugarių Mėsą

Mexico City. — Dar. Uribe Ruiz, prezidentas Meksikos agrikultūros mokslų akademijos, sako, kad kupranugario mėsa išrišti mėsos trūkumo problema pasaulio dykumose, kur kitokia maisto sunku gauti.

Ruiz sako, kad jis daug kartų vaišinesis kupranugarių mėsa.

Jis apskaučiuoja, kad Meksikos kaimiečiai galėtų užauginti apie 14 milijonų dukumų gyvulių sa-

Trys astronautai, sėkmingai vykdė "Apollo 11" žygi, liepos 20 d. dviem iš jų nusileidus mėnulio paviršiuje. Iš kairės pirmasis žmogus mėnulyje, N. Armstrong, M. Collins ir E. Aldrin, Jr., antrasis, per 20 valandų buvęs mėnulio paviršiuje

Sovietai Ištrėmė Du JAV Turistus

Moskva (AP). — Du JAV turistus Paulį Lazdą ir jo žmoną Ireną Sovietų valdžia ištrėmė iš Sovietijos esą dėl bandymo išvežti anti sovietinius straipsnius iš Latvijos.

Paulius Lazda, 30 metų, yra baigęs Wisconsin valstijos universitetą, ir jo žmona Irena — studijavusi filologiją. Jiedu jau anksčiau buvo aplankę Latviją, kur turį giminių.

Sovietų laikraštis pranešė, kad per pastarąjį apsilankymą Lazdos kontaktavo buv. soc. dem. partijos pirm. Fritz Menders, kurio anti sovietinius straipsnius bandė pervežti į Vakarų.

Kviečia Sutikti Iškilmingai

Jakarta (UPI). — Indonezijos sostinės gubernatoriaus, gen. maj. Ali Sadikin paragino šio miesto 4,500,000 gyventojų pasiruoti gražiai sutikti prez. Nixoną, kai jis atvyks šį sekmadienį.

Ali Sadikin pareiškė, kad prez. Nixono misija yra ypatingai svarbi, kadangi tai yra pirmas atsitikimas, kai JAV prezidentas aplanko Indoneziją nuo jos nepriklausomybės paskelbimo, kuris įvyko prieš 24 metus.

Informuoja Kremlių

Sovietinis ambasadorius Washingtono Anatoly Dobrynin šiuo metu randasi Maskvoje ir informuoja Kremliaus valdovus apie U. S. politiką.

SEPTYNI ASMENYS PABĖGO IŠ RAUDONOSIOS KINIJOS KELIAUDAMI PLAUDKAMI

Hong Kong (UPI) — Septyni asmenys pabėgo iš Komunistų Raud. Kinijos plaukdami į šia Britų valdomą koloniją. Apie tai pranešė Hong Kongo policija.

Viena grupė, susidedanti iš keturių vyrų ir vienos moters, nuo 18 iki 21 metų amžiaus. Jie pasisakė, kad pabėgė iš savo komunos ir ėjo keturiomis dienomis, kol priėjo uosto sritį; po to plaukė per Gilijų Uostą į Laofou-shaną, kuris randasi šiaurvakarij šios kolonijos dalyje.

Jei nebevalgai, nebejudi, tai esi nebesveikas; jei nebevalvoji, tai nesi, nebuvai ar nebesi inteligentas. —Valžigantas.

MOTERIS IŠGELBĖTA IŠ PASINĖRUSIO AUTOMOBILIO

Salem, N.H. — Mrs. Mary Jacobs išgelbėta be sąmonės, bet gyva iš pasinėrusio vandenyje automobilio, kuris išbuvo po vandeniu 5 valandas.

Policija sako, kad Mrs. Jacobs automobilis nubėgo nuo kelio ir pasinėrė 5 pėdų gilumo vandenyje.

Policija mano, moters gyvybė buvo išgelbėta dėka oro burbulų automobilijoje. Ligoninė pranešė, kad moteris esanti gerame stovyje.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office

840 West 33rd Street, Chicago, Illinois — Telephone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$5.00
In Canada and all Foreign Countries per year \$6.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois.

Sandara yra Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis
Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.

UŽSAKYMŲ KAINA:

Suvienytose Valstybėse metams \$5.00
Užsienyje metams \$6.00

Mėnulio Nauda Žemei

Astronautų kelionei į mėnulį įvairiais būdais įgyvendinti yra talkininkavę net 400,000 vyrų ir moterų. Prie darbo dėjosi 120 universitetų ir laboratorijų mokslininkai bei specialistai. Dvidešimt tūkstančių pramonės įmonių įvykdė techniškus darbus.

Nežiūrint, kad mėnulio dienos ir naktys kiekviena prilygsta mūsų dviem savaitėm ir būna lydimos nepaprastų temperatūros pasikeitimo kraštutinumų (nuo 240 Fahrenheito laipsnių karščio iki 250 laipsnių šalčio), nors mėnuo nėra apsaugotas nuo saulės spindulių radiacijos, vistiek jo plotai jau yra atviri išnaudojimui.

Būsimos mėnulio žmonių kelionės visų pirma bus nukreiptos mokslinių tyrinėjimų ir pagrindinių studijų linkme. Nuo mėnulio paviršiaus, kur nėra žemės atmosferos, oro srovių, debesų ar oro teršimo kliūčių, teleskopais galima bus susiekti daug dar nežinomų visatos paslapčių. Bus įmanoma stebėti žvaigždes, kurios nuo žemės šviečia per silpnai.

Mėnulio paviršiuje, spėjama, randasi neapskaičiuojami turtai. Numatoma, kad meteorai prieš puspenkto milijonų metų mėnulyje yra palikę 450 milijonų tonų geležies, 30 milijonų tonų nikelio, 10 milijonų tonų fosfatų, 9 milijonų tonų grynanglio, 6 milijonus tonų vario ir tris milijonus tonų kobalto.

Tie didžiuliai išteklių yra svarbūs ne tik dėl jų panaudojimo žemės planetoje, bet ir dėl galimybių išvystyti mėnulyje savarankišką pramonę. Galės būti įrengtos "saulės krosnys", kurios tirpina mėnulio žvyra, plėšinius ir uolienas, o iš to tirpinio bus įmanoma daryti plynas pastogių stovybas. Galima bus kaitinti uolienas, kad iš jų sunktųsi vandens garai. Tas garavimas tinka panaudoti turbinoms sukčiai, o paskui iš jo būtų daromas geriamas vanduo. Iš to vandens, jį suskaldant, padaromas raketoms kuras.

Tikinama, jog mėnulio būsimieji gyventojai, ten pastoviai įsikūrę, sugebės savo naudojimui gaminti ne tik vandenį, tinkamą gyventi atmosferą, valgių ir kitas būtinybes jau grynai iš aplinkui randamų medžiagų. Mėnulio kolonistai turės ūkiu gyvulius, galės auginti daržoves: Jie dirbs fabrikuose, naudosis mėnulyje skraidyti įtaisais, turės pakilimo ar nusileidimo aikštes. Namai ir įmonės bus giliai po žeme, uždarose šėštiniuose ar izoliuotose boniose, kad apsaugojus gyventojus ir įmones nuo meteoritų kritimų, saulės radiacijos ir mėnulio temperatūros kraštutinumų.

Pramonininkai spėja, jog viskas, ką žmogus naudoja žemėje, gali būti sėkmingai pagaminta mėnulyje. Vienas sindikatas yra pasiryžęs mėnulyje fabrikuoti plastikines medžiagas, vaistus, maisto papildymus, dirbtinę gumą, net tekstilines medžiagas ir dirbtines trąšas.

Skridimai į mėnulį netrukus pasidarys eilinis įvykis, nes pakely bus įrengtos atatinkamos bazės. Manoma, jog po dvidešimties metų kelionė į mėnulį ir atgal kainuos tik \$5,000 ir atsiras norinčių mėnulyje praleisti atostogas.

Keista? Tačiau po to, kai žmonių kojos jau yra palietusios mėnulio paviršiu, turint mintį technikos kadaise neįsivaizduojamą pažangą ir žmogaus ryžtą, praeities sapnai tapo kasdienybės ir mūsų gyvenimo tikrovė.

Sovietų Aklas Supratimas

"Kraštas turtėja tuomet, kai jo prekių išvežama daugiau, negu įvežama". — Tokią taisyklę paskelbė ne pirmo kurso studentas, snūstelėjęs ekonomijos paskaitoj, o vilniškės Mokslų akademijos ekonomistas Petras Stanikas, gindamas rusų pramonę Lietuvoj nuo lietuvių inžinierių - architektų Amerikoj išleisto metraščio pastabų.

Jeigu taip ir būtų, kaip tas P.S. paskelbė, tai turtingiausias kraštas būtų tas, kurs liktų tuščias: išvežtų visas savo turimas gėrybes ir nieko neįsivežtų.

Iš tikrųjų nereikia būti nė mokyto ekonomistu, kad numanytum, jog čia svarbu ne įvežamų ar išvežamų prekių kiekis, o už jas mokamų bei gaunamų pinigų suma, kuri priklauso ne tik nuo kiekio, bet ir nuo kainos.

Bet Dubasovo skelbiamose statistikose kaip tik to dalyko — kainų — ir nėra. Pramonė Lietuvoj dabar gali šiek tiek vaidinti, kad jos vadovai (direktoriai) neva perka žaliavas, neva parduoda prekes, bet niekas Lietuvoj nėra savarankus

nei pirkėjas, nei pardavėjas. Lietuvon atvežamų žaliavų (atsiskaitomąsias) kainas nustato kažkas Maskvoj, už pagamintas prekes atsiskaitomuosius kreditus nustato kažkas Maskvoj, ir už Lietuvoj naudojamus raumenis bei smegenis atlyginimą irgi nustato kažkas Maskvoj.

Dėl to P. Staniko dėsnis, jeigu jis net ir teisingai būtų pasakytas, Lietuvoje dabar negalioja. Jei knygimis atsiskaitymas ir būtų vadinamas "importo-eksporto" ar "užsienio prekybos" atsiskaitymu, tai vistiek tos "prekybos" balanso nėra jokiose viešose statistikose. Propagandistams tas balansas — svarbiausias argumentas įtikinėti, kad rusų pramonė Lietuvoje esanti Lietuvai naudinga ir ji kraštą turintanti. Tik keista, kad ta nauda taip siepiama. Kodėl nevalia žmonėms žinoti, kiek, ko ir kokiomis kainomis (ir iš kur) į Lietuvą įvežama ir kiek, ko, kur bei kokiomis kainomis išvežama? Jei tie dalykai nebūtų slepiami, tai nebūtų ir ginčo apie pramonės saugumą ar nenaudą, nes būtų lengva apskaičiuoti, kas kraštui pelninga, kas nuostolinga. Bet dabar tų paslapčių, tur būt, nei Dubasovas — statistikos įstaigos viršininkas Lietuvoje — nežino. Taip esant, apie pramonės naudą ar nenaudą galima tik spėlioti, turint prieš akis tik faktą, kad Lietuva pati negali derėtis nei dėl "importo", nei dėl "eksporto" kainų, nei gali derėtis dėl kitų tos pramonės veikimo sąlygų: darbo jėgos atlyginimo, žemės naudojimo ir kitų reikmenų. Visos kainos ir sąlygos nustatomos Maskvoj. Jeigu tame reikale pirštai nėra į save lenkti, tai kokia būtų viso to monopolio ir jo slaptumo prasmė?

APŽVALGA

TAUTINIŲ GRUPIŲ KANADOJE SPAUDAI GRESIA PAVOJUS

Jeigu Kanados ministerio pirmininko patarkymai nebus atšaukti arba pakeisti, tai tautinių grupių spaudai gresia sunykimo pavojus.

Jis tiek pakėlė mokesčius už persiuntimą paštu laikraščių, kad išlaikyti juos nebus galimama, nes jiems teks mokėti paštu du ar tris sykius daugiau, negu ik šiam laikui buvo mokama.

Parlamento atstovas, ukrainietis Orskow, pasiuntė laišką pašto ministeriui, išpėdamas jį, jog tautinių grupių laikraščiai neįgalės mokėti tokių didelių ratų ir pasėkoje to jų leidimas bus sulaukytas. Taigi, padarys Kanadai daug blogo.

Todėl pašto ministeris privaleitų visą tą reikalą persvarstyti, primena atstovas Orskow.

NEW YORKAS NORI TAPTI ATSKIRA VALSTIJA

Kaip atrodo, tai galima įsigyti dar dvi naujas valstijas. Yra planuojama padaryti atskirą valstiją iš District of Columbia, kuriame randasi sostinė Washigton.

Tuo pat sykiu ir New Yorko miestas reikia pretenzijų tapti valstija. Jis turi daugiau kaip 7 milijonus gyventojų. Tik jo užimamas plotas nėra didelis.

Tapęs valstija, New Yorkas gautų daugiau paramos iš federalinių išdo ir lengviau galėtų spręsti savo vidujines problemas.

Jeigu New Yorkui pavyktų atsiekti savo tikslą, tuomet jo pėdomis pasektų kiti didesni miestai: Chicago, Philadelphia, Bostonas, Los Angeles ir pan.

KNYGA APIE VILNIAUS GETĄ

New Yorke neseniai išleista nauja knyga apie Vilniaus getą. Autorius — Isaac Kowalski, gėmęs ir augęs Vilniuje, spaustuvininkas, 1941-44 m. vokiečių okupacijos metu buvęs apgyventas žydų gete, o prieš geto likvidavimą pabėgęs į miškus ir įsijungęs į sov. partizanus.

Knygoj aprašytas šturpus geto gyvenimas ir partizanų kovos ligi Vilniaus išvadavimo iš vokiečių. Bet taip išvadotasis Vilnius jau nebe tas, kas buvo: "We liberated Vilna, but it is no longer our Vilna, the Jerusalem of Lithuania". Knygoje minima daug ir lietuvių, padėjusių geto gyventojams. Knygos

TAUTINIŲ GRUPIŲ KANADOJE SPAUDAI GRESIA PAVOJUS

vardas — "A Secret Press in Nazi Europe, 507 Fifth Ave., N. York, N. Y. 10017, 517 pls. Kaina \$7.95.

KVIETIMAS

Liepos 27-tą, kaip jau ne sykį buvo priminta, Sandaros bus gegužinė, Mūsų šventė vasarinė.

Suvažiuos ten daug tautiečių, Tad ir jus atvykti kviečiu. Bus paruošta skanių vaišių: Grybų, kugelio, ragaišio.

Sioje pramogoje Sandaros, Joniko orkestras gros. Dėl senesnių ir jaunu Daug kam teks ir dovanų.

Yra prizas labai retas, Tai spalvotas TV aparatas. Kas šiam piknike dalyvaus, Daug kitokių prizų gaus.

Ten sutiksime daug tautiečių malonių, Draugų, pažįstamų, giminių, Tos pačios kilmės žmonių, Jie jau rengiasi atvykti Ir su jumis susitikti.

Liepos mėnesio pabaigoje Bučio daržo lankoje Susirinks lietuvių gentė, Į gražią vasarinę šventę.

Galime užtikrinti kiekvieną, Kad jau smagi bus toji diena. Praleista tarpe žalymynų, Tarpe bičiulių ir kaimynų... **Kvieslys**

Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtone, dr. Julius J. Bielskis, Lietuvos generalinis konsulas Californijoje, dr. Petras P. Daužvardis, Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje, ir Aničetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, mielai sutiko būti Amerikos lietuvių kongreso garbės komiteto nariais.

Septintasis Amerikos lietuvių kongresas įvyks Darbo dienos šventės savaitgalyje. Kongreso programoje bus plačiai išgilvendinta Lietuvos laisvinimo reikalai.

Vyskupas Vincentas Brizgys ir prėlatas Juozas Končius yra Amerikos lietuvių kongreso garbės komiteto nariai.

Vysk. V. Brizgys, atsakydamas į kvietimą ALT'os pirminkinį rašo: "Laikau sau garbę būti Lojaltu Amerikos Lietuvių Tarybos veiklaj". Prėl. J. Končius savo laiške apie ALT'os veiklą taip atsiliepią: "Šiais laikais Lietuvos laisvinimo akcija yra mūsų svarbiausia užduotis, kurią taip sėkmingai atlieka mūsų gyventojai. Knygos

PER MANO KOSTUVA

Jau baigiame liepos mėnesį, o tuo tarpu dar daugeliui mūsų neteko pamatyti liepos medelio, augančio laukuose ar prie kelio.

Iškėlimas žmogaus ant mėnulio Dėdei Samui kainavo iš viso apie 22 milijonus dolerių.

Man rodos, jog tokio pinigų nėra verta visai mesti, nes jame niekas neauga.

Sovietai Norėtų
Sovietai norėtų nukreipti savo dėmesį į Marsą, Venerą ir į kitas planetas, paliekant mūsų žemele Maskvos globai.

Pakvietimas
Mažas berniukas savo draugui: — Užėik pas mane kada nors. Gavau dovanų šuniuką ir norėčiau išitikinti, ar jis kanda! !!

Vaistas Nuo Nemigos
Britų gydytojai, kurie ilgai ieškojo priemonių pralinti nemigą, priėjo išvados, jog įpylus į karštą pieną keletą lašelių alkoholio ir degtinės, nebus vargo greičiau užmigti.

Tai esanti geriausia priemonė, negu bent kokios plačiai garsinamos piliulės.

Kas Pasigyrė
Žymus anglų dailininkas Whistler buvo paklaustas: — Ar tamsta iš tikro asmeniškai pažįsti anglų karalių? — O kaip jums tas atėjo į galvą? — Apie tai pats karalius prisiminė.

Dailininkas atsakė: — Tai greičiausiai tik karaliaus pasigyrimas.

Apie dieną pelenų. Šventų ponų ir panų
Laikai bausis iš tikrųjų — Daug išmėtyta šventųjų. Siūbuoja net Petro uola — Bene pasaulio pabaiga?!

Kotryna, Moniką, Zuzaną, Linksminusias dangaus dvarą, Nė pats prelatas neužuos Visų šventųjų sąrašuos.

Barbora, Kristupas tarp jų Ji saugojo mus nuo gaisrų, O kas mus pgreitkeluos lydes, Beskubančius prie nuodėmės?!

Laikai praėjo ir garbė, Ir Jurgio kardas nuskambė... Ant Zemės asarų placios Jo žirgu bolševikas jės.

Mažėja lapai katalogų, Šventi vardai — stebuklai jogų: Jei tobulas, tai ir gerai, Kad ir stebuklų nedarai.

Kaip Danguje, taip ir pas Žemę, Jau gražomanai laurus semia, O metomi geri vardai... Vyrauja tralios, minorai;

Tininis tinsta, kaip Atlantas, O Gliaudą gliaudina Alantas, Štai poną metą ATVANGA — Bene pasaulio pabaiga?!

Litas Vainius, Jūsų dainius

Vilniaus Ligoninėje
Ant operacijos stalo gulį pacientas. Gydytojas klausinėja jo: — Ar tamsta esi tas ligonis, kuris yra viengungis, turi du kambarius ir virtuvėlę. Tai perleiskite man juos, gal jums jų nebereikės! ...

Nepaisant popiežiaus uždraudimo vartoti piliules nuo gimdymo, Italijoje tų piliulių par-

Jeį kiekviena siela — paslaptis juo labiau dailininko siela kūrybos metu. **A. Jakštas.**

since 1914...

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

4 3/4%
PASSBOOK SAVINGS
All Accounts Paid and Compounded Quarterly

5 1/4%
6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES
Minimum \$1,000

Su Retu Talentu Atsisveikinant

Mirtis pagrobė iš mūsų Petronėlę Petravičiūtę - Milerienę. Nesugrąžinamai užgeso didelė pasišventėlė, iš gyvenimo išėjo retas talentas, tolimo Jurbarko išėivijotį dovana.

Petronėlė Petravičiūtė ilgus metus dirbo Chicago's lietuviškoje mylėtojų scenoje. Suvaidino šimtus vaidmenų, daug šimtų vaidinimų. Įvairiose scenose, per radiją. Dainavo "Birutės" ir "Pirmyn" choruose. Buvo žiūrovų ir klausytojų milijama. Ryškiausi Amerikos lietuvių scenos atstovė, dažnai nepralenkiamas, visada jėginga, vidinės nuojautos vedina, kūrybinės stiprybės kupina.

Vos atvykusi į Ameriką, tuoj įsijungė į meninį veikimą, jame ištvėrimingai reikėsi net 40 metų, kol pasitraukti neprivertė susilubavusi sveikata.

Petronėlės Petravičiūtės - Milerienės vardas į mūsų kultūros istoriją įrašomas ne vien kaip iškilios Amerikos lietuvių teatro veikėjos, ne vien tik kaip didelio gabumo pasiryžėlė. Aukso raidėmis įrašomas jos pasišventimas ir neužgestantis ryžtas, kuriems nedaug panašių pavyzdžių turime.

Ką sukuria meilėninkas ar mokslininkas, tai aina iš kartos į kartą, tai niekuomet nesensta, tai lieka amžina. — **A. Smetona**

Kur trūksta pastikėjimo, ten meilės vainiku trūksta pačios gražiausios dėlės. **J. W. Goethe**

Gyvenimą buvo surišusi su Povilu Mileriu, meno entuziastu. Abipusė kiti kitam meilė, ilgametė gyvenimo darną lydėjo lietuvių bei scenai bei dainai bendra nesuvaldoma patruka. Abu buvo šviešius pažūrų, ištikinimuose nepalenkiami žmonės.

Petronėlė Petravičiūtė - Milerienė smūgio ir širdies sunegalavimo ištikta, akis paskutinį sykį užmerkė liepos 19 dieną. Trečiadienį liepos 23 d. jos palaikai buvo paguldyti šalia vyro kūno, bendrame kape.

Mirtis užskleidė aukštesnių siekimų moters gyvenimo knygos paskutinį lapą. Iš akių mums išnyko žemiškas pavidalas, bet pasilieką jos darbštumo, meilės lietuvių bei nepakartojamo talento šviesūs, neužgestą pavyzdžiai. Didelės pagarbos iš būties išėjusiai jausmas.

Siasys P.

Richard J. Daley, Chicagos miesto majoras, ir William T. Murphy, Kongreso atstovas iš Illinois, įeina į Amerikos lietuvių kongreso garbės komitetą.

Be to, be ankščiau skelbtųjų į Amerikos kongreso garbės komitetą įeina senatoriai: Philip A. Hart (Mich.), ir Birch Bayh (Ind.), JAV Kongreso atstovai: John D. Dingell, Lucien N. Nedzi, Martha W. Griffiths (Mich.), William T. Cahill, William B. Widnall, Henry Helstoski (New Jersey), Michael A. Feighan (Ohio) ir Emilio Q. Daddario (Conn.), mieliai sutiko būti Amerikos lietuvių kongreso garbės komiteto nariais.

Kur trūksta pastikėjimo, ten meilės vainiku trūksta pačios gražiausios dėlės. **J. W. Goethe**

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. Lafayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5 1/4%
Mokamas už Vienų Mėn. Certificatų sąskaitas Minimum \$5,000.00

4 3/4%
Naujas aukštas dividendus mokamas už investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. .... 9 v. r. iki 9 v. v. ANTRAD. ir PENKTAD. .... 9 v. r. iki 5 v. v. SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

CHICAGOS ŽINIOS

SANDAROS - MŪSU PIKNIKAS!

Sandaros laikraščio didinga ir seniai mūsų laukiama linksmoji šventė - piknikas jau čia pat, įvykis šį sekmadienį, liepos 27 dieną, visiems lietuviams žinomam dideliame Bučo darže, į kurį laisvai sutilps daugybė gerai nusiteikusių malonių sandariečių ir nesandariečių, atvykusių iš arti bei toli.

Kaip jau žinoma, šiam piknikui skiriama labai daug svarbos, dėl to, kad jame dalyvaus gerbiamas jau gerokai sustiprėjęs laikraščio galva, redaktorius Mikas Vaidyla.

Svečiai piknikautojai turės progos jį pasveikinti ir palinkėti jam visiškai pasveikti bei visuomet būti sveikam.

Taigi šis Sandaros piknikas bus bendras susipratusių lietuvių gausus sąskrydis, kuriame galėsime smagiai pasisvečiuoti, muziko Jurgio Joniko orkestrui grojant, pasižokti, daug brangių dovanėlių laimėti, gardžiais valgiais, gėrimais pasisotinti ir susitikti seniai matytus pažįstamus, draugus, bičiulius.

Užtat visi, visos, paskirtu laiku važiukime Bučo daržan pra leisti gražios vasaros dieneles bei galimai paremti doleriu kitu savą lietuvišką laikraštį Sandarą!

—A. Jusas

Aplankys Vak. Europą

Stanley ir Irene Balzekai J.r. su vaikūčiais išvyksta į Vakarų Europą praleisti ten trejetą savaitių atostogų.

Jie aplankys Austriją, Sveicariją ir Vakarų Vokietiją.

ZIONO PARAPIJOS IŠVYKA

Ziono Lietuvių parapijos Moterų Dorcas Draugija ruošia išvyką pas Oną Gaušienę, prie Lemonto kelio sekmadienį, liepos 27 dieną.

Suruošė Šaunų Pokylį

Bronius ir Emilija Raziūnai, 7305 S. Richmond Ave., savaitgalyje suruošė savo vaikams šaunų pokylį, kuriame dalyvaavo dukterė Aldona su savo vyru inž. Vyteniu ir sūnus inž. Vytautas su savo žmona Judita ir vaikais.

Herbų Paroda

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje, šių metų liepos mėnesio 25 d., (penktadienį), 4-7 val. p. p. atidaroma Nepriklausomos Lietuvos miestų ir miestelių herbų paroda.

Rodomieji herbai spalvoti (originalių spalvų), 30"x34" dydžio, piešti CALM'o moksleivių, mokytojų p. V. Trumpijonui vadovaujant.

Parodą globoja komitetas: Č. ALM'o direktorius p. J. Masilionis, mokytojai p. Vilius Trumpijonas, p. P. Lampsaitienė ir kt.

Publika, ypač mokytojai ir moksleiviai kviečiami šią retą ir labai įdomią parodą gausiai lankyti. Be herbų, parodoje bus rodoma įdomesni žemėlapiai.

Paroda bus atidara kas dieną tarp 1-4:30 val. p. p. ir tęsis iki rugpjūčio mėn. pabaigai.

Įėjimas visiems laisvas ir nemokamas.

Atostogos

Šiuo metu Zagariečių Klubo pastogėje tyku, ramu ir nesi-

girdi nieko naujo, nes valdyba bei visi klubiečiai dabar porai mėnesių atstogauja ir susirinkimas įvyks tik rugsėjo 28. Vengeliausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia — kaip visuomet 8 v. v.

Taigi, norėdamas, ką ką sužinoti apie klubo bendrus reikalus, aną dieną paskambinau to klubo išdininkei Adelei Sankus, kuri yra ne tik gera išdinininkė, bet ir darbšti šių metų visų parengimų — piknikų komisijos narė.

Ją radau namuose ir turėjau progą trumpai pasikalbėti, kuri pasakė, kad nežiūrint atostogų, mes iš anksto turime ruošti savo piknikui, kuris įvyks rugpjūčio 17 d. Juozo Liepos sode, 8236 S. Kean Ave. Pradžia 12 v. diena.

Ten gros šokiams geras orkestras, bus visokių vaišių ir išdalinta svečiams naudingų dovanėlių.

Sios Zagariečių klubo šventos dieneles pikniko proga, visi maloniai kviečiami gausiai atsilankyti bei smagiai lietuviškai su draugais bei bičiuliais pasisvečiuoti. Nepamrškite.

—A. Jusas

Onučių laužas gražiai nušvis liepos 25 d., kaip tradicinis U-

nion Pier, "Gintaro" vasarvėteje. Šimtai svečių klausys kun. A. Kežio akordeono muzikos, linksnų kupletų ir nuotaikingų lietuviškų dainų. Visuomenė bus supažindinta su naujai pasirodžiusia knyga "Nuo krivulės iki raketos".

Jonas Tijūnas, buv. Kybartų pašto viršininkas, dabartinis Paštininkų sąjungos c. v. išdinininkas, išsiuntinėjo paštu išleistą prenumeratoriams sąjungos knygą, kurių buvo daugiau 100 asmenų. Jie sudaro knygos "Nuo krivulės iki raketos" išleidimui \$2,800. Ji platinama ir visuomenės tarpe. Knyga turi 550 pusl., su 300 nuotraukų, spalvotus Lietuvos pašto ženklus ir apie 100 įvairių straipsnių.

"Hawaiškas Vakaras"

Vyčiai rengia vakarą Vyčių daržė, seštadienį, liepos 26 d., 8:30 v. v. Gros Hawaiškas orkestras su šokėja.

Bus įspūdingas vakaras, kur galėsite pasirinkti lietuviškų ir Hawaiškų valgių.

Komisija kviečia jaunąją pamatyti šį originalų vakarą.

Vakaro pirmininkas Vincas Samoška

PETKUS
TĖVAS IR SŪNAS
Laidotuvių Direktoriai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345 - 6

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108 - 9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ISTAIGA ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmad. ir ketvir. 9-9 val., antr., treč., ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 po pietų

KVIEČIAME VISUS TAUTIEČIUS DALYVAUTI

Mūsų Bendroje Vidurvasario Šventėje-

Sandaros Piknike

Sekmadieni, Liepos - July 27 d., 1969

BUČIO DARŽE

Willow Springs, Ill.

Lietuviškos Vaisės, Meninė Programa, Šokiai, Pasisvečiavimas

Bus Išdalinta Daug Gražių Dovanų,

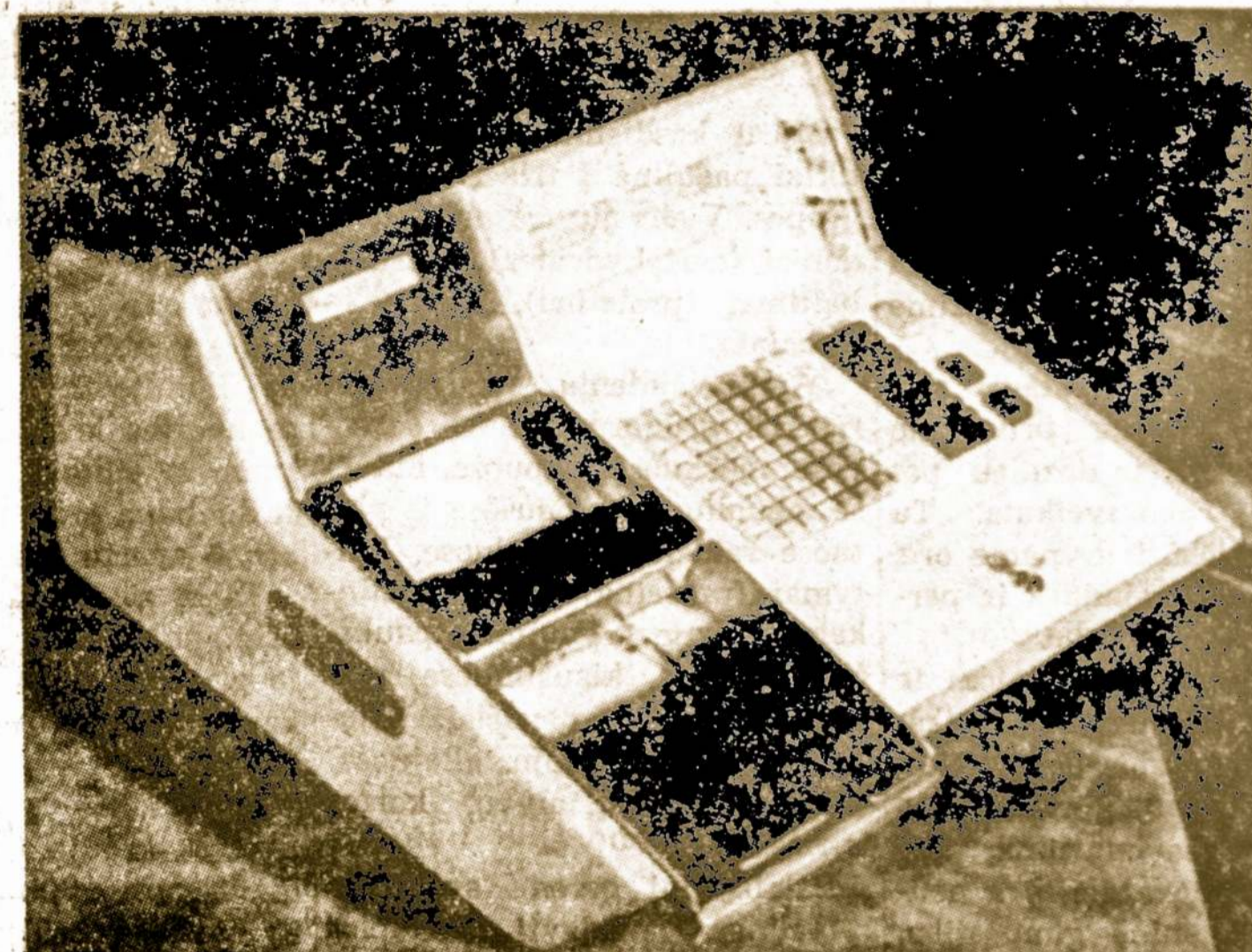
Jų Tarpe - RCA. Spalvota Televizija

Šokiams gros Jurgio Joniko Orkestras

Pelnas Nuo Šios Pramogos Yra Skiriamas Labdarybei

John Pakel Sr., Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovės prezidentas ir direktorių tarybos pirmininkas, praneša visiems seniems ir naujiems Chicago Taupymo Bendrovės draugams, kad šimet kaip ir kiekvieną dividendų mokėjimo laiką, Chicago Taupymo Bendrovė turi Draugingumo Kertelę, kurion visi seni ir nauji bendrovės bičiuliai nuosirdžiai kviečiami užėiti ir pasivašinti skanios kavos puodeliu, lengvu šaltu gėrimu arba kitais skanumynais. Atsivesti vaikai veitui gaus saldainių.

Antras svarbus prezidento pranešimas sako, kad Chicago Taupymo Bendrovė yra viena mažo skaičiaus taupymo bendrovių, turinčių 100% pilnai automatiską rekordų tvarkymo sistemą, vadinamą On Line Electronic Processing System.

Naujausias automatinis kompiuteris

Bet svarbiausias taupytojams pranešimas yra trečias, kur prezidentas sako, kad nuo liepos 1 dienos Chicago Taupymo Bendrovė mokės tokio dydžio dividendus, kokius gali mokėti kitos taupymo bendrovės: mokės tokio dydžio dividendą, kokį įstatymai leidžia mokėti.

Chicago Taupymo Bendrovė dabar mokės kiekvieną dieną apskaičiuojamą dividendą ir taupymo sąskaitoms mokamą kiekvieną ketvirtį metų kiekvieną dividendų mokėjimo periodą.

Dabar mokame sertifikatams ir taupymo knygelių sąskaitoms 4 3/4%, depozituo- tiems sertifikatams mokame 5 1/4%.

Be jau minėtų pačių didžiausių dividendų ir vaišių, Chicago Taupymo Bendrovės prezidentas John Pakel Sr. siūlo veitui tiktus į penkis didelius filmų spektaklius. Jaunimo organizacijos, tėvai ir vaikai kviečiami užėiti į Chicago Taupymo Bendrovę ir pasiimti tiktus į vaidinimus, kurie kas antrą trečiadienį vyks MARQUETTE Teatre, esančiame 63-čioj gatvėj prieš S. Kedzie. Vėsinama maloni teatro salė bus atidaryta 10:30 val. ryto kiekvieną vaidinimo dieną.

NEMOKAMI KINO SPEKTAKLIAI

Pirmasis nemokamas Chicago Taupymo Bendrovės filmų spektaklis įvyks liepos 2 d. rytą. Artistai Elvis Presley, Dodie Marshall ir kiti vaidins "Easy come, easy go", bus spalvotų karikatūrų.

Antrasis nemokamas spektaklis įvyks liepos 16 d. rytą, 10:30 val. ryto, Tomy Kirk ir Johnny Crawford vaidins "Village of Giants" ir bus spalvoti gamtos vaizdai.

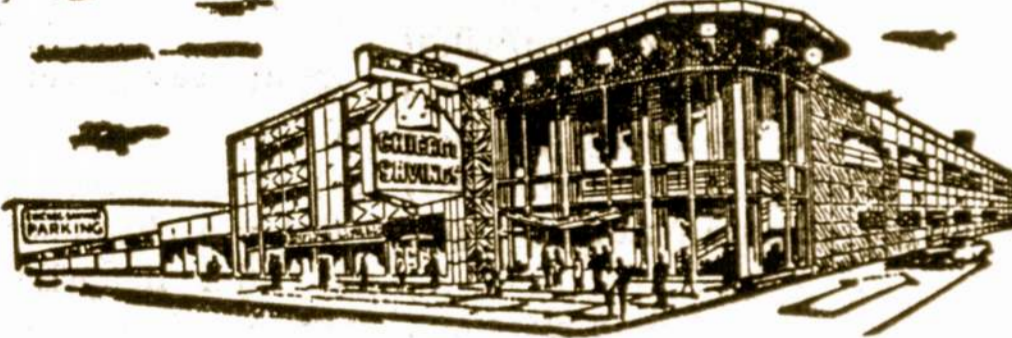
Trečiasis nemokamas spektaklis įvyks liepos 30 d. rytą. Vaidins artistai George Kennedy ir Celia Kaye "Mėlynųjų delfinų sala" ir bus spalvotas karnavalas.

Ketvirtasis nemokamas spektaklis įvyks rugpjūčio 13 d. Vaidins artistai Joe Flynn ir Tim Conway "McHale's laivynas jungiasi prie aviacijos" ir spalvoti netikėtumai.

Penktasis nemokamas spektaklis įvyks rugpjūčio 27 d. rytą. Artistai Fred Gwynne ir Yvonne DeCarlo vaidins filme "Munster Go Home" ir spalvotas pasilinksminimas.

I minėtus spektaklius tiktų seriją galima gauti veitui Chicago Taupymo Bendrovėje.

Chicago Savings and Loan Association

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygelių sąskaitų
NUOSIMČIAI PRISKAITOMI KAS DIENĄ. ISMOKAMI KAS TRYS MĖNESIAI.

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- * Vacation Club
- * College Bonus Savings
- * Home Mortgage Loans
- * Home Improvement Loans
- * Christmas Club
- * Insured Family Savings
- * Notary Public Service
- * Free community rooms for your organiz'n meetings
- * Cash checks and pay all family bills with our special money order checks.
- * Sell & redeem U.S. Bonds
- * Two large free park'g lots
- * Save-by-Mail Kits
- * Travelers Checks
- * Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

H O U R S : Mon. 12 P.M. to 8 P.M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

SVEIKATA

BRANGUS TURTAS

Kai Sulaukiam Vyresnio Amžiaus, Tenka Jau Susidomėti Sveikata

Peržengus penketą dešimčių metų, reikalinga rimčiau pagalvoti ir apie savo sveikatos taupymą ir apsaugojimą.

Didesnį šilumą darbe, lakstymai, trumpas miego ir poilsio valandos nieko nereikia jaunystės amžiuje, kai turime neišsemiamą jėgų atsargą.

Bet kai jau pasiekiam arti kapos metų, tai jau privalome būti apdairūs ir dažniau pagalvoti apie savo sveikatą. Tu rime ilgiau išbūti gryname ore, išsėtis ilgesnes valandas ir per daug nenuvargti darbe.

Iš kitos pusės, neprivalom ir tingianiai. Darbas, pasivaikščiavimas, lengvesnis sportas nebeldžia išbūti mūsų muskulams ir palaiko juose budrumą.

Vengiant nuovargio, yra naudinga ir naminė gimnastika. Bet dėl to geriausiai yra pasitarti su gydytoju.

Vasaros metu prie jūros, ežero ar prie upės savaitgalį pabuvoti, miške pasivaikščioti — atstos vaistus ir apsaugos nuo daugelio susirgimų.

Pastovios valgyamos valandos, pakankamas vėdinimas patalpose ir vis tuo pačiu laiku miegas, senesnio amžiaus žmogui turi sudaryti gyvenimo griežtą taisyklę.

Gydytojui patarus, tenka susilaikyti nuo rūkymo bei kitų malonumų ir pramogų, kurios gali sveikatai kenkti.

Svarbiausia, apie amžių negalvoti ir savųjų metų neskaiciuoti. Mes esame tiek jauni, kiek jaunais patys norime būti!

Kokios Priežastys Gali Priversti Netekimo Normalaus Regėjimo

Šių dienų medicinos pažanga vis labiau gelbsti žmogui apsisaugoti nuo apakimo pavojaus.

Visi žinome, kad apakimui priežastį sudaro arba liga arba nelaimingas atsitikimas.

Prie ligų, kurios išsiskiria apakimu, turime priskirti kataraktą, akių nervų atrofiją, įvairius akių uždegimus, trumparegiškumą atsitikimus ir pan.

Meningitis škarlatina, infliuzos atsitikimai gali lygiai prisidėti, kad žmogus nustoja regėjimo.

Nelaimingi atsitikimai, savaime suprantama, gali būti apakimo priežastimi. Akių sužeidimai, svetimų kūnų į akis patekimas, didelio karščio nuolatinis veikimas, gali ar iš karto žmogų padaryti aklą ir palapsniu prisidėti prie regėjimo nustojo.

Išvengti apakimo galima ar tai tiksliai besigydan, ar pakėlus tinkamą akių operaciją.

Susirgimų limfomomis ligomis atvejais, gydytojo priežiūra visada padės išsaugoti regėjimą.

Venerinių ligų aukomis tikslus akių gydymas irgi padės išsaugoti regėjimą.

Dirbant darbu, kuris gali atnešti akių sužeidimą, visada reikia neužmiršti imtis atsaugumo priemonių akis apsaugoti.

Tie, kurie jaučia regėjimo susilpnėjimą, turi neatidėti lauką pasitarti su akių gydytoju.

Akių, kaip ir viso organizmo nuolatinis patikrinimas, daugelį apsaugoti nuo rimtesnių akių ligų ir nuo visiško apakimo.

SIRDIES DARBINGUMAS

Mūsų širdis atlieka tiek dar-

bo, kad per vieną valandą galėtų išskirti 150 svarų žmogų ir 3-ia aukštą.

Štai Kokios Priežastys Sukelia Cukrinę Lgą

Mūsų kasdieninį maistą dietikai padalina į tris skirtingas grupes. Viena jų yra angliavandeniai (carbohydrates), antra — baltiniai (proteinai), trečia — riebalai.

Angliavandenių daugiausiai randasi grūdų miltuose, daržovėse, morkuose, pupuose, bulvėse, obuoliuose, kriaušėse ir kituose saldžiuose vaisiuose. Baltiniai (proteinai) gausiai užtikami mėsose (gyvulių ir paukščių), žuvyse, kiaušiniuose, piene, žirniuose ir panašiai. Riebalai randasi mėsosje, aliejuose, kaip tai sėmenų, alyvų, kornų ir riešutų.

Palaikymui geros sveikatos reikalinga suvalgyti kasdieną tam tikrą kiekį pavairinto maisto, kuriame būtų angliavandenių, baltymų ir riebalų.

Prie progos verta priminti, jog žmogaus kūno sistemoje, kaip tai skrandy, plonoji žarnos, kepenyse, kasoj ir burnoj randasi įvairių liaukų (glands). Jos išdirba specialius syvius (sekrecijas). Tie syviai iš kasos ir kepenų nubėga į plonąją žarną, susimaišo su syvais, esančiais plonoje žarnoje ir tuojau pradeda virškinti patekusį ten maistą.

Kasojje randasi speciali grupė ląstelių, kurios išdirba "komplikuotą cheminę sudėtį, pavadinatą insulinu. Jis lošta svarbią rolę cukrinėje ligoje.

Plonoje žarnoje maistas tampa suvirškintas, pakelstas į kitą formą ir jo padėtis pasikeičia. Angliavandeniai (carbohydrates) paverčiami cukrumi arba "glucose" ir jis patenka į kraują.

Normalus žmogaus kraujas visad turi pastovų kiekį glukožės (cukraus). Po valgio, praėjus 2 — 2½ valandos, kraujuje atsiranda keletą kartų daugiau glukožės, negu prieš valgį. Insulinas suvedgina glukožę ir pakelčia ji į energiją bei kitokias chemines sudėtis.

Kuomet kasa pakrinka ir neišdirba reikalingo kiekio insulino, tai glukožė arba cukrus kraujuje pasilieka nesudegintas.

Laikei bėgant jo kiekis kraujuje padidėja ir pašekoje to, išsivysto įvairios komplikacijos, vadinamos cukrine liga (diabetes).

Dabar pažūrėkime, kas toliau atsitinka. Kaip jau žinome, inkstai yra kraujo koštuvai. Jie ištraukia iš kraujo ir tam tikrą kiekį glukožės (cukraus), kuris su šlapumu nueina į pušlę.

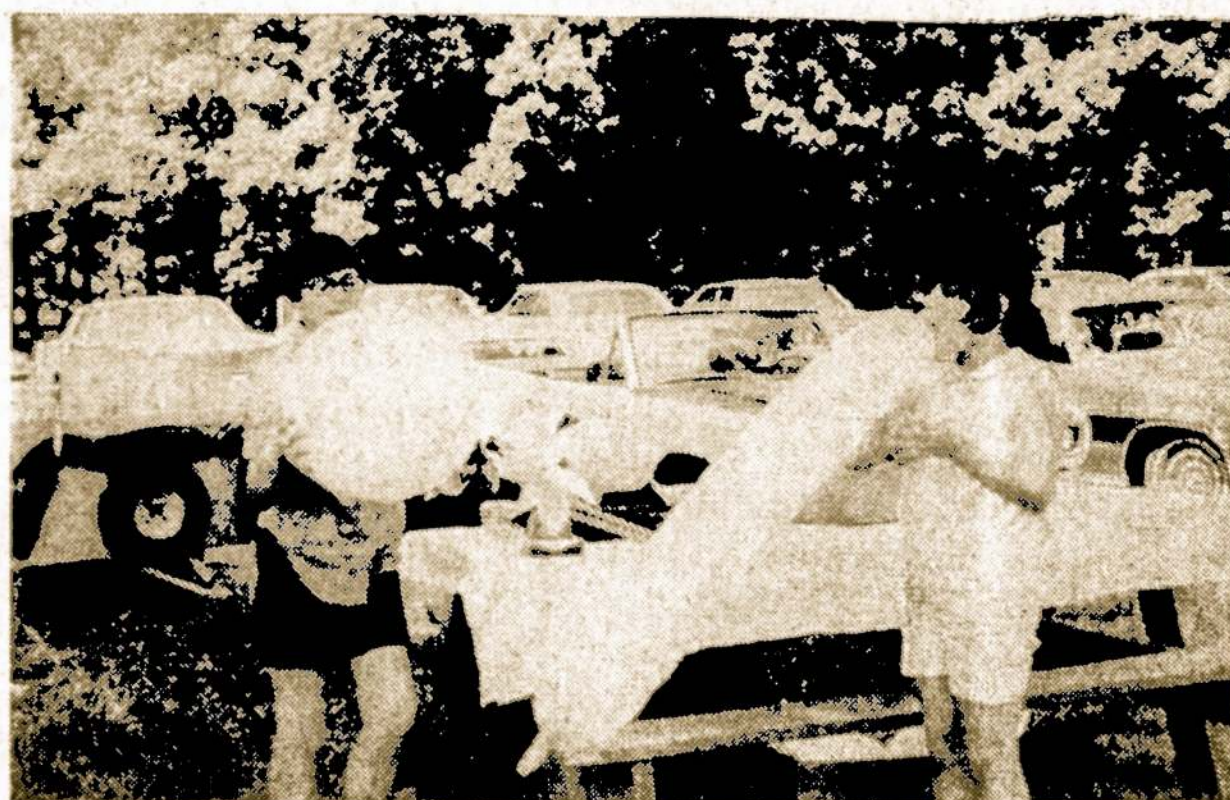
Gydytojas, tirdamas šlapumą, arba kraują, suranda kiek to cukraus esama vienur ir kitur. Jei yra per daug, tai tas gali būti įspėjimas apie cukrinę ligą.

—Dr. S. Naikelis

Mūsų Širdis Atlieka Gana Sunkų Darbą

Ne visi mes kaip reikiant išvaizduojame koki sunkų ir sudėtingą darbą atlieka mūsų širdis. Ji pumpuoja kraują į visas organizmo daleles, nustumia kraują į plaučius paimiti iš ten deguonį (oxygen) ir palikti carbon dioxide; nuvaro kraują į kepenis ir į inkstus prašalinti iš ten įvairias atmatas.

Kasdieną ji suplaka 100,000 kartų ir kasdieną pagamina tiek energijos, kurios užtektų vidutinio svorio žmogų išskirti į Impire State Building viršūnę.

Alvudo išvykoje lavina plaučius lietuvaitės. Nuotr. inž. Juozo Šlaboki

Suaugusio žmogaus širdis svėria tik pusę svaro ir truputį didesnė už sugniaužtą kumštį. Kai gulime ar sėdime, tai širdis per minutę išpumpuoja 3 ir pusę kvortos kraujo, bet kai bėgame ar sunkiai dirbame, tai širdis būna priversta išpumpuoti art 5 kvortų kraujo.

Taigi, tie, kurie nėra prate prie sunkaus darbo, neprivaletų jo griebtis staiga, nes, pakankamai "neužgrūdina", gali pakrikti.

Mūsų kūne yra maždaug 6 kvortos kraujo. Per dieną širdis apvarto aplinkui tą kraują 83 kartus arba iš viso apie 500 galionų.

Toks svarbus organas kaip širdis turi ir gerą apsaugą. Ji yra kairėje pusėje po krūtinės kaulu.

Ne gana to, širdį apsauga maišas, vadinamas "pericardium", kuris sulauko širdį nuo perdide-lio išsiplėtimo.

Kai Širdis Pradeda Apaugti Riebalais

Kartais atsitinka taip, kad kraujas pradeda apkrauti širdį riebalais, kurie prasiveržia ir į širdies raumenis. Tuomet pasireiškia gana pavojinga liga. Širdis pradeda silpniau plakti, kvėpavimas pasunkėja, veidas pageltonuoja. Tinkamas užsilaukymas ir gydytojo globa gali prailginti gyvenimą tam tikram laikui.

Kartais ligonis pajunta spaudimą gerklėje, galvos svaigimą ir kibirkštis prieš akis. Pulsas būna nereguliarus, kartais greitesnis, kartais lėtesnis. Po kieklaiko tos atakos sustoja ir ligonis užmiega.

Išgyjimas priklauso nuo praešalimo ligos priežasties. Savaimė aišku, jog tuč tuojau reikia kreiptis į gydytoją. Sustiprinimas viso organizmo yra būtinas. Ligonis privalo daugiau ilsėtis, tinkamai maitintis, kiek galima ilgiau pabūvoti atviraime ore, ramiai užsilaukyti ir, bendrai, sekti gydytojo nurodymus.

Ankstyvos Cukrinės Ligos Pasireiškimai

Kaip beatrodytų keista, bet palieštų cukrinės ligos (diabetes) skaičius nuolat didėja.

Tai yra chroniška liga, kurios gydytojai neapsiima pilnai išgydyti. Ji pasireiškia tuo, kad ligonis negali pasinaudoti tuo

maistu, kurį jis valgo, ypatingai cukrumi ir krakmolu, o taip pat ir mėsa, žuvis, kiaušiniai, sūriais ir pan.

O taip atsitinka dėl to, kad mūsų sistema nepagamina užtektinai substancijos, vadinamos insulinu, kurio uždavinys yra paversti tam tikras maisto rūšis į cukrų, kuris vėliau "sudeginamas" ir sunaudojamas, gaminimui kūnui šilumos ir energijos.

Bet pas diabetikus toks procesas pakrinka ir cukrus nueina savais keliais, patekdamas į inkstus ir prasišalindamas su šlapumu.

Pirmieji tos ligos simptomai gali būti pėrgausis šlapumo kiekis, troškulis ir svorio netekimas. Sykiu pasireiškia bendras apsilpimas, gerklės džūvimas, o kartais ir liežuviu sutinimas.

Siuo metu Jungtinėse Valstybėse esama apie 2,750,000 diabetikų ir pusę jų netgi nežino, kad jie turi tą ligą. Todėl reguliarus patikrinimas pas gydytoją yra patartinas kiekvienam.

TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE

Negirdėjome nusiskundimų. Buvome jau tokiam beviltišku, kai žmogus jau nebesiskundžia savo likimu, nebesikeičia mintimis bei išpuždžiais su kaimynais ir nebeaimanuoja. Sielos ir fizinį kančių išvarginti, ty-lėjome. Buvome it tie nuvartę nuo kojų gyvuliai, tamsoje par-tekę į liekno klimstančią prarają, nuolat, bet veltui bandę išlipti iš dumblo, kur kiekvienas judėsysis reiškia jiems kančią ir smukimą vis gilyn ir gilyn.

Lauke ir vėl siautėjo tamsioji puga visu savo galingumu.

H. Tautvaišienė
(Iš Tautų kapinynas Sibiro tundroje)

1941.VI.14-22 d. d. pirmieji di- dieji lietuvių trėmimai Sibiran.

Veido oda greitai išblyšk, jei nepriziūrėsimės jos ilgesnį laiką. Netinkamai plauinama, ji apsidengia tinkleliu riakšliu.

Veidą reikia plauti du kartu per dieną šiltu vandeniu ir švelniu muilu, kad apalius odą nuo dulkių ir prakaito, kurie susirenka dienos metu.

Neprašytam suolas netašytas.

ULTRA GARSAS

Ultra garsas, kartais vadinamas mirties spinduliais. Toks pavadinimas duotas dėl to, kad yra negirdimas, jo žmogaus ausys nepagauna. Kalbant apie garsą, reikia pasakyti, kad gamtoje garsų nėra. Mums tik atrodo, kad kieno nors sukeltas garsas iš kur nors ateina ir mes jį išgirstame. Tikrenybėje yra kitaip.

Mūsų ausis pastekia ne kokie nors garsai, bet kieno nors sukeltos oro bangos, kurios sujudina ausies padargus ir išduoda ausyse garsus.

Jeigu mes kurią nors smuiko stygą užgausime, ji pradės virpėti, išjudins ją liečiančios oro daleles ir sukels oro bangas, kurios sklis į visas puses.

Pavyzdys. Paimkime du vienodai sustyguotus smuikus. Jeigu vieno smuiko pirmąją stygą užgausime, ji suskambės; tokiu pat tonu atsilieps antro smuiko pirmoji styga.

Jeigu pakartosime bandymą su pirmo smuiko antrąja styga, gausime tą pačią išdavą. Tas įvyksta dėl to, kad tų abiejų smuikų stygų virpėjimų dažnumas yra vienodas.

Nesileidamas į ausies anatomiją plačiau, kad dvigubai neprailginti šio rašinio, tepaminėsiu tik tiek, kad žmogaus vidujėje ausyje yra gausybė plauštų, kurie sujungti su girdėjimo nervais. Kiekvienas tų plauštų turi skirtingus virpėjimo dažnumus. Jei užgausime smuiko stygą, suvirpės vidujinėje ausyje tuo pačiu dažnumu virpantis plauštas ir to plaušto nervas sukels smegenų girdėjimo centre garsą. Taigi, oru ne garsas eina, bet sklinda kieno nors sukeltos oro bangos, kurios pasiekusios ausis, suvirpina ten atitinkamus plauštus ir tų plauštų nervai sukelia mūsų sąmonėje garsus.

Ausyse yra ribotas skaičius tų plauštų, sukeliančių sąmonėje garsus. Todėl ne visas gamtoje sklindančias oro bangas mūsų ausys pagauna. Mūsų ausys tepagauna oro bangas nuo 20 metrų suvirpėjimo dažnumu 16 hercų ligi vieno ir septynių dešimčių centimetro su virpėjimo dažnumu 20,000 hercų. Zemiau tos ribos sklindančių oro bangų mūsų ausys nebeiškiria ir girdime tik bildesius, užimus ir šlamėjimus. Tas pats ir virš viršutinės ribos. Smulkėjančios bangos sukelia ausyse įvairius zvimbimus ir zirzimus.

Muzikoje tenaudojami tonai nuo 16 ligi 4,000 hercų. Aštuonioktas.

1918 m. Paul Langevin, gyv. 1872-1946 m., virš girdėjimo ribos praplėtė eksperimentinėm priemonėm aukštyr ligi penkios likos oktavo. Jis panaudojo elektros bangas. Dešimties metrų elektros bangomis susmulkinio oro bangas vienos tūkstantosios centimetro ilgio. Vėliau pasisekė susmulkinti oro bangas ligi vienos milijoninės dalies centimetro, kurių virpėjimo dažnumas yra trisdešimt bilijonų hercų.

Tos bangos daug trumpesnės už šviesos bangas, kurių ilgis šešios šimtatūkstantosios centimetro. Ultra bangų intensyvum-

mas yra 10,000 kartų galingesnis už patrankos šūvio sukeltų bangų intensyvumą.

Ultra garso pagalba galima sudaryti emulsiją iš vandens ir gyvojo sidabro, kurie šiaip jokiu būdu nesumaišomi. Taip pat labai mažas dalelytes suglaudžia greitai į krūvą: rūką paverčia į lašus, galimas dirbtinas lietaus sudarymas. Skysčių ir metalų tirpinių garus pašalina, padaro juos permatomus ir gaminių vidujinius netobulumus galima lengvai stebėti, bakterijos tonus bangomis užmušamos.

Taip pat ir aukštesnės rūšies smulkių gyvūnelių organizmai gali būti sužaloti, arba visai sunaikinti. Gali būti sunaikinti raudonieji kraujo rutulukai ir tuo pačiu, žinoma, gali būti sunaikinta ir gyvybė.

Fizikos ir chemijos įvairiuose bandymuose ir tyrinėjimuose ultra garsas yra labai naudinga priemonė. Taip pat tas garsas kai kuriais atvejais yra nepakeičiama priemonė medicinoje

MACHINE SHOP

Complete. By Owner. Well Est. Exc. bus. loc. 1915 W. Wabansia. Good money maker. Operating. Includes tooling, checking eqpt. Priced for quick sale. 227-8011

WE HAVE

Immediate Openings:

- ★ SPOT WELDERS
- ★ ARC WELDERS
- ★ SHEET METAL SHOP HELPERS
- ★ GRINDERS (Flexible Shaft)
- ★ ASSEMBLERS (With Mech. Ability)

Must have good work record. For commercial kitchen equipment. Merit raises, paid holidays and vacation plus other company fringe benefits. Steady employment.

Apply in Person

G. S. Blakeslee & Co.
1844 S. Laramie
CICERO, ILLINOIS

BY OWNER — Excel. Income. 2 flat w/bsmt. Barber Shop. St. Viato's Parish. 2. car gar. Fully A/cond. \$450 mo. income. Cor. loc. Low taxes. Mid 20's. Phone 685-3482

DRUG STORE—\$240,000 val. 40 min. from Loop. Ind. fast growth area. Good RX. Ideal oppoty. for ambitious pharmacist, financing avail. Low dn. pymt. 219-938-6875

TAVERN and Restaurant—With Bldg. Fully eqpd. All elec. kitch. incl. pizza oven, air cond. thru-out, all stock fixtures, booth, juke box, color TV. ice maker, coolers etc. 2 yr. est. business. 1 owner. Loc. in good area. VI 7-8196
COOK — Unencumbered woman for year. round Northern Michigan Resort. Room, Board, and salary. CE 6-3838

SHOE SHINE PARLOR FOR SALE. Est. Good location. Space for shoe repairing or hat cleaning. Reasonable. PH. 666-0724 call between 9 to 12 A.M.

SELL AUTO INSURANCE

***

PART TIME.

PHONE 623-8600

ir technikoje.

Medicinoje, vietoje peilio, įvairioms operacijoms daryti ir technikoje visokius metalus pliaustyti, tą ultra garsą nukonkuravo Laserio spinduliai.

VI. Valinevičius.

Gausus lietuvių dalyvavimas kongrese parodys pritarimą vėdamai kovai už Lietuvos išlaisvinimą.

LA GRANGE PARK — BY OWNER. Lovely brk. tri-level. Fam. rm. Util. rm. Att. gar. nr. everything. Beaut. area. \$30's. Priced for quick sale. 354-7862

AMBITIOUS young man willing to learn the Import-Export business. Unusual Opportunity. Near O'Hare Airport. 678-8650

HOUKEEPER — Mature person to live in with pleasant family. Cooking and housework. Must like children. \$250 month. No. Shore. 234-6059

FULL TIME EXPER. COOK 8 AM - 4:30 PM. Sun. and Holidays off. Full Co. benefits incl. discount at leading dept. store. Apply in person.

TREETOP RESTAURANT Mt. Prospect Phone 392-2050

EXPERIENCED HARD PARTS INSPECTOR

Full Time. HOOF PRODUCTS, 6543 So. Laramie 767-6330

HAIR STYLISTS — Male or Female — Salary open plus 50% commission. River Forest area. 771-7140

SHEET METAL MECHANICS — EXPERIENCED. LOCAL 73. Outside Work. Age 25 — 40 Years. Call 785-1644

EXPERIENCED BENDERY GIRLS — Full or Part Time. Hand and Machine Work. 40 So. Clinton St. 2nd Floor. Phone 346-8947

HOUSEKEEPER & GENERAL HOUSEWORK. Mature woman over 35. 5 day a week. Live in. Own room and bath. Care for 2 children 20 months & 4 months. AL 6-2238

2½ ACRES — McHENRY COUNTY. *** By Owner. Beautiful area. \$5,000. Priced for quick sale. Call 279-4312 after 6 p.m.

FINE BEAUTY SALON HAS IMMEDIATE OPENINGS For Hair Stylists. Outstanding opportunity for Exp. applicants. OLIVO'S BEAUTY SALON. 34 So. Dunton, Arlington Hgts. CL 5-6888

INSPECTORS, wiring, soldering & assemblers of electro-mechanical assembly. Good benefits. SCRIBE INTERNATIONAL 5535 Milton Pkwy. Rosemont, Ill. 671-0500 An Equal Opportunity Employer

NEED AT ONCE!

TOOL & DIE MAKERS AND PIPE FITTERS

Journeyman's card or 8 years industrial experience. Excellent wages and working conditions. None contributory pension and group insurance plans.

Write, Wire, Call or Apply employment office

THE PRESTOLITE CO.

Division of Eltra Corp. Morton & Backus Street BAY CITY, MICHIGAN 48706 An Equal Opportunity Employer

SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1000 ANT NAUJO AR VARTOTO AUTO!

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 Archer Avenue, Telef.: Virginia 7-1515

CHRYSLER - Imperial — PLYMOUTH - Valiant — BARACUDA

300 gerų vartotų automobilių. Labai nužemintom kalnom. Galima pirkti be pinigų.

Didžiausias ir tėslingiausias Automobilių Istaiga Amerikoje

Garsi Kėdainių Praeitis

Senieji Kėdainiai, Kadaisė Pa-
skelbė Lietuvos Sostine, Norėjo
Ir Uniją su Lenkija Nutraukti

Kėdainių istorija pradeda-
mą keistomis legendomis. Esą
būk tai ant Perkūno žinyčios
pažiūri, kryžiuočiai pirmąją
bažnyčią pastatė. Būk ji esanti
pastatyta iš Torūnijos pagamin-
tų plytų, kurios upėmis buvo
atplukdytos ir išjū prie Nevė-
žio krantų 1403 metais pastaty-
ta ir dabar tebestovinti Sv. Jur-
gio bažnyčia.

Visu tuo galima paabejoti.
Nors ši vietovė buvo tikrai ap-
gyvendinta nuo priešistorinių
laikų ir kryžiuočiai jas smarkiai
nuterėjo 1373 metais.

Ar tada buvo koks miestas, ir-
gi tenka suabejoti. Jis turėjo, jei
ir buvo, bet labai nežymus, nes
ir pati vietovė dar penkioliki-
to amžiaus pradžioje priklausė
Apytalaukiui dvarui, kurio val-
dytoju buvo Ariogalos tėvūnas
Siuksta.

Apie penkioliktą amžiaus pa-
baigą Kėdainius jau valdė Lie-
tuvos didikai Kiškios. Trumpą
laiką juos buvo valdė apie 1536
metus Radvilos, bet greit jie
vėl buvo atsidūrę tu pačių Kiš-
kių rankose. Kiškių valdymo lai-
kotarpy ir pradėjo įsikilti, kaip
Lietuvoje esąs vienas svarbes-
niųjų miestų. Matyti, kad tada
Nevežis buvo viena reikšminge-
siųjų Lietuvos upių, nes 1581
metais buvo Kėdainiams suteik-
tos laisvojo uosto teisės.

Jau 1590 metais žemaičių se-
niūnas Kėdainių valdytojas Jo-
nas Kiška išrūpino iš karaliaus
Zigmanto III privilegijas, sutei-
kiančias Kėdainių miestui taip
vadinamas Magdenburgijos —
savivaldybės teises.

Tada jau Kėdainiai buvo žy-
mus ir savo pramonės gami-
niais. Ypač plati prekyba buvo
vedama; odomis, baltais, linais
ir kiek miškų gamybos prekė-
mis.

Pirmieji pastovūs tiltai per
Nevėžio upę jau buvo pastatyti
pačioje septynioliktą šimtmečio
pradžioje.

Tikras Kėdainių suklestėjimo
laikotarpis priskiriamas ekono-
miškai ir kultūriškai, kuomet jie
perėjo į Lietuvos kunigaikščių
Radvilų rankas. Krištupas Rad-
vila pramintas dėl savo būdo
savvybiu Perkūnu, 1614 metais
vedė Oną Kiškaitę ir kraičio
gavo pusę Kėdainių valdų. Ne-
trukus jie atsipirko ir kitą liku-
sąją pusę ir pasidarė pilnai-
siais Kėdainių savininkais. Rad-
vilų rankose Kėdainiai išbuvo
iki pat senosios Lietuvos valsty-
bės žlugimo.

Radvilai tuoj pradėjo rūpintis
ir Kėdainių miesto reikalais.
Prisimintina, kad Kėdainių —
Biržų Radvilų buvo kalvinai,
kurie, kaip taisyklė, rūpinosi
ne vien, kaip katalikų didikai,
bažnyčių statymu, bet daug dau-
giau švietimu ir ekonominiams
reikalais. Žinoma, ir tie reikalai
buvo nepamiršti, nes juk ir Kė-
dainiai virto reformacijos žid-
niu.

Švietimo ir kultūros srityse
didelei vaidmeniui suvaidino Kri-
stupo Radvilos įsteigtoji mo-
kykla, vėliau vadinama net gim-
nazija. Ji veikė iki 1824 metų,
taigi ištisus du šimtmečius. Pra-
džioje gimnazija buvo tiesiog-
nėje Radvilų globoje, jis ne tik
davė jos išlaikymui lėšas, aprū-
pindavo bendrabučius, bet ir
pačius gimnazijai mokytojus
prirūpindavo. Jie buvo dėstoma
lotynų, prancūzų, vokiečių, grai-
ku, lenkų ir žydių kalbos. Ji tu-
rėjo nepaprastai gausią 30,000
tomų biblioteką. Mokytojų tar-
pe buvo taip pat gana žymių
vyrų, nes tada ir Kėdainius bėgo
prieglobščio pas Radvilus ieško-
dami daug mokslu žmonių, ku-
rie dėl religinių patikimumų to-
kių katalikų persekiojami. To-
kių, sako, atbėgėlių būvė nema-
žai, net iš užsienio ir minimi, net
škotai, taip vadinami Knox pa-
sekėjai. Iš jų būvė vienas gavo

vieta ir pačioje mokykloje.
Mokyklos programa buvo ly-
ginama vidurinei mokyklai, tik
po švedų karo jos mokslo lygis
buvo susiaurintas ir prilygo tri-
jų klasių gimnazijos programai.
I pabaigą, prieš jos uždarymą,
šios mokyklos išlaikymu rūpi-
nosi evangelikų sinodas.

Edukacijos komisijai perėmus
švietimo reikalus perėjo jos ži-
nion ir Kėdainių mokykla. Visą
laiką čia buvo laikomasi religi-
nės tolerancijos dėsnio, nes be
kalvynų, čia buvo dar katalikų
ir stačiatikių bažnyčios. Pasta-
rąją buvo pastaciaus J. Radvilos
žmona, Moldavijos kunigaikščio
duktė Marija. Stačiatikių baž-
nyčia yra išlikusi iki pat mūsų
laikų.

Renkamieji į miesto savival-
dybės pareigūnus galėjo būti as-
menys be tikybos ir tautybės
skirtumo.

Isteigta Spaustuvė ir Popie- rius Fabrikas

Dar vienas kultūrinis svarbus
darbas buvo atliktas, tai kuni-
gaikščio Jonušo Radvilos pas-
tangomis buvo pastatytas po-
pieriaus fabrikas ir įsteigta Kė-
dainiuose spaustuvė. Šioje spau-
stuvėje ant pagaminto Kėdai-
nių fabriko popieriaus buvo iš-
spausdintos ir kelios lietuviškos
knygos, būtent, "Maldos krikš-
čioniškos visokių metų reikā-
lams", 1653 m. "Trumpas evan-
gelių išguldymas", S. Minvydo
(Marvydo) ir J. Borzymowskio
"Katekizmas arba Trumpas pa-
mokslas vieros krikščioniškos
dėl vaikelių mažų" 1653 m. ir
kt.

Ši spaustuvė būtų suvaini-
das dar svarbesnių vaidmeni, jei ne
1658 metais prasidėję švedų —
Rusų karai, kurie taip smarkiai
nuioškino visą Lietuvą.

Radvilų laikais klestėjo Kė-
dainiuose amatai, prekyba, plė-
tėsi tekstilės ir kita pramonė.
Jų smukimas prasidėjo su Ru-
sijos okupacija, nors gyventojai
stengėsi, kaip beįmanydami sa-
vo pozicijose išsilaikyti.

Prisimintina, kad Rusijos —
Švedijos karių antplūdžio metu,
Kėdainiai buvo pasidarę, kaip
ir Lietuvos sostine. Kai Rusijos
kariuomenė okupavo Vilnių,
kunigaikštis Jonas Radvila su
savo karinėmis formacijomis pa-
sitraukė į savąjį miestą Kėdai-
nius. Jau ankščiau numatė, kad
Lietuvos — Lenkijos karinės pa-
jėgos neišstengs savų žemių ap-
ginti nuo vis stiprėjančios Mas-
kvos kariuomenės. Radvila puo-
selė mintį ir darė diplomati-
nių pasiūlymų, kad Lietuvos —
Lenkijos unija būtų nutraukta
ir kad Lietuva tokiu pat saitu
susirūstų su Švedija po kara-
liaus Karolio X karūna. Jis da-
rė prielaidas, kad ir Lenkija tu-
rėtų įstoti į tą federaciją ir tuo
būtų pašalinta amžiams Mask-
vos grėsmė. Žinoma, Lietuvos
valstybės vietininku, kaip di-
džiųjų kunigaikščių propanavo
pats save.

Deja, ta Radvilos diplomatinė
veikla nebuvo sėkminga. Nege-
riau ėjosi ir Švedams, paskelbus
karą Lenkijai. Švedai nesizavė-
jo ta idėja ir pasirašytoji sutar-
tis nebuvo pagal Jonušo Rad-
vilos projektą. Jis priešinosi to-
kiajai sutarties pasirašytai dva-
siai, siūlė ir kitiems didikams
to diktato nepasirašyti. Tada
švedai sušaukė dar Rusijos ne-
okupuotos Lietuvos žemės didi-
kus, bajorus, kurie pritarė šve-
dams, nes pastarieji pažadėjo
pripažinti jų luominės privile-
gijas.

Magnus Gabriel de la Gardie,
Švedų karaliaus kariuomenės
Lietuvoje galva ir jo patikėtinis,
tik pažadėjo, kad federacijos rei-
kalai bus apsvarstyti karui pasi-
baigus su Lenkija. Tada sutartį
pasirašė kunig. Janušas Rad-
vila. Tačiau švedai Lietuvos že-
mėse elgėsi kaip okupantai, net
rinkdami patys iš gyventojų
mokesčius. Karo nesekmei pa-
krypus, iš Lietuvos pasitraukė

Chicago lietuvų delegacija pas merą Richard Daley, Pavergtųjų Tautų savaitės minėjimo proga.
Nuotr. J. Kasakaličio

Vasara Lietuvoje Anais Laikais

Jau liepos mėnuo prie pabaig-
gos. Visur žaliuoja javai, ypač
vasarojai: avižos, miežiai, dar
vietomis žydi bulvės ir geltoni
lubinai, skleidami savo žavų
kvapą. Priesmėlio dirvose, kaip
pietinėje Lietuvoje, plačiai išsi-
mėtę griukių laukai. Jie pripildo
orą medaus kvapo, o kai naktį
pro šalių važiuoji, atrodo, kad
šis žydintis plotas — tai jūra
ar ežeras, o kelias eina jo pa-
kraščiu.

Gal mažiau mes pažįstame
keistas, savotiškas, Zemaitijoje
gana paplitusias uogas, vadinamas
plurėmis arba tekėmis. Jų
užtikama ir apie Zapyškio Eže-
relio durpyną. Čia jas vadinama
plurėmis. Jos yra kiek panašios
į avietes, bet geltonos, su švel-
niu rausvumu šone. Jos labai
skanios ir kvapnios, o ypač, tin-
ka uogienei.

Šių uogų tikroji tėvynė — tai
šiaurinių kraštų tundra, bet į
pietus jos siekia Lietuvą ir auga
pas mus visur, kur tik vietovai-
dis primena tundrą.

Lietuvoje drėgnoje Zemaiti-
joje kaip tik tokių vietų yra, jos
vadinamos tyruoliais arba tyre-
liais, tai kupstuotos pelkės, ap-
augusios balsvais kiminiais, ber-
žais, keružiais, giliais ir maži-
čiais karkleliais. Šia proga pa-
žymėsime, kad plurių yra kone
vienintelis uogakrūmis (jei ne-
skaityti varnaugės), augantis
visame Ledynuočio Vandeny-
no pakrastyje.

Greta plurių ne tik Zemaiti-
jos tyruoliuose, bet ir sausame
pajūryje aptiksime kitą ne vi-
siems pažįstamą uogą — varna-
uogę. Jau iš pavadinimo galima
suprasti, kad šios uogos juodos
kaip varna. Jų krūmeliai gana
puošnūs, švelniais smulkiais la-
peliais, auga kupstuose ir ištais
juos pridengia. Tiesa, valgyti
jis nelabai tinka, beskonės, bet
jis mėgsta tetervinai ir popar-
zos, todėl vertinamos ir medžio-
tojų, nes kur jų yra, ten yra ir
šių paukščių.

(Bus daugiau)

Sukilusi ir kovojanti moteris
yra nenugalima, kaip nenugal-
ima yra meilė. —A. Macetna.

Blogai su moterimi, kuri su-
geba virti, o neverda, tačiau
daug blogiau su ta, kuri nesuge-
ba, o verda. —Vydušas.

Naktie, neklausia nieks, iš kur
tu atėjai.
Kas iš žvaigždžių, kurias po kojų
sau barstai tu,
Galėtų paskyt, kokie tavi keliai!
"Jau saulė leidžiasi", —taip as-
tronomai šaukia;
Bet ko ji leidžiasi — pavargo po
darbų?
Užkrito tamsuma, ir žmones
miegas traukia,
Bet ko gi miega jie — tai nie-
kam nesvarbu.
A. Mickevičius (Iš Vėlinės)

**MES PRANEŠAME
KAD GALITE GAUTI PASKOLAS
SAVO ASMENINIAMS REIKALAMS
TAI BUS LAIKOMA PASLAPTY
(Paskolas gausite be didelių kliūčių)**

**LIETUVA,
FAMILY LOAN AGENCY**

Skambinkite — M. WICZER
338-3936
Norįs gauti paskolą, turės asmeniškai pasimatyti.

New York, N. Y.

DIDVYRIŲ DARIAUS IR GIRĖNO MINOJIMAS

Didžiojo New Yorko lietuviai
liepos mėn. 15 d. 3 val. susirin-
ko prie Dariaus ir Girėno paminklo
Lithuanian Square, Broo-
klyn, N. Y. Buvo pagerbti 1933
m. liepos 15 d. Atlanto nugale-
tojai Darius ir Girėnas, kurie
laimingai okeaną perskrido su
menku, net be radijo aparato ir
kitų techniškių prietaisų.

Šių didvyrių nepalaužiamas
pasiryžimas, tvirta valia ir skir-
ta garbė Lietuvai įkvėpė jiems
jėgų įvykdyti istorinį žygi.

Nors Neptūnas jiems buvo pa-
lankus, bet Vokietijos tamsūs
miškai buvo klatingi, į medžių
viršūnes atsimušę lėktuvo spar-
nai, krito jie žemyn ir užsimu-
šė, visai netoli jie buvo prie nu-
mylėtos Lietuvos laukų...

Dariaus ir Girėno didvyrišką
prieš 36 metus įvykusią mirtį
gausiai susirinkę lietuviai. Mi-
nėjimą pradėjo pirm. Bronė
Spudienė. Programą vedė dail.
Juodis. Buvo sugiedoti abu him-
nai, Invikaciją tarė kun. Pranas
Geisčiūnas. Išpūdingas kalbas
tarė "Tėvynės red. J. Petrėnas, ir
SLA išdininkė E. Mikužis ir kt.
organizacijų atstovai.

Trumpus pranešimus padarė
komiteto nariai: adv. S. Bredes,
fin. sekr. P. Montvila, pirm. B.
Spūdienė, kuri ir minėjimo pro-
gramą užbaigė, visiems padėko-
dama.

Po iškilmingo minėjimo daly-
viai sudainavo keletą liaudies
dainelių, gitaros garsams pri-
tariant. Minėjimas visiems pati-

Automobiliai

Giminėms į Lietuvą ir
USSR Mums kaip tik
pasisėkė gauti RIBOTĄ
SKAIČIŲ automobilių—

MOSKVITCH 408-E

Paskutinis Modelis —
Eksporto Kokybė.
Ribotas laikas—Kas pir-
mas ateina, Tas ir pirmas
aptarnaujamas

\$2495.00

Su pristatymu
Skubiai siųskite savo
užsakymus.

PODAROGIFTS INC.

(arba prie jo prisijungusias
firmas)
220 Park Ave. South
New York, N.Y. 10003
TEL. 212 - 228-9547

Sofija Puniškienė

Sofija Puniškienė, gimusi Kalvarijoje, gyvenusi ilgus
metus Chicago, Illinois, o paskutiniams 11 metų gyvenusi
Tampoje, Floridoje.

Mirė 1969 m. liepos 21 dieną, sulaukusi pusės amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Suvalkijoje.

Amerikoje išgyveno 57 metus.
Paliko nuliūdę: mylimas vyras Jonas Puniška, sūnus
Henrikas Puniška, jo žmona Ona; anūkas Povilas, dukra Hy-
patia Ziemis, josios vyras Petras ir jų sūnus JAV kariuome-
nės seržantas; Gregorijus Ziemis; brolis Pranas Kalvaitis, jo
žmona Anastazija ir jų šeima, sesers dukterys: Joane Mišči-
kaitis ir josios vyras Orestas Rhodes ir jų šeima; Elvira Za-
bukas, jos vyras Jonas Fleck ir jų šeima; sesers sūnus Er-
nestas Miščikaitis, jo žmona Marge ir daug giminių, pažįsta-
mų ir draugų Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Lietuvių Moterų Draugijai Apšvieta, Brighton
Parko Lietuvių Moterų Klubui, Kūlyčių Draugijai, SLA
134-tai Moterų kuopai.

Kūnas pašarvotas Blounts Kopyčioje, Tampoje, Flori-
doje. Ketvirtadienį, liepos 24 d. įvyks atsisveikinimas su ye-
lione ir tą pačią dieną josios palaikai bus sudeginti. Urna su
pelenais bus pervežti į Lietuvių Tautinių Kapinių statomą
koplyčią.

Visi a.a. Sofijos Puniškienės giminės, draugai ir pažįs-
tami nuosirdžiai prašomi gražiai apie ją prisiminti.
Nuliūdę lieka:
VYRAS, SŪNUS, DUKTĖ, ANŪKAI IR GIMINĖS.

ko, už ką kreditas priklausė jo
organizatoriams. Dalyvė Onutė

Dalyvavo Giminių Vedybų Sukaktyje

Antanas Abraitis su šeima,
4519 So. Rockwell St., praleido
savaitę atostogų pas savo gim-
inės dr. Vyt. ir Ona Baitrušai-
čius, Kanadoje, Windsor, kur
buvo atšvestos p-nų Baitrušai-
čių vedybinio gyvenimo šilabrinė
sukaktis, jų gražioje naujoje
rezidencijoje.

Buvo tenai apie 50 svečių bei
viešnių, dauguma daktarų, šiaip
aukštesnių valdininkų, Windso-
ro kleb. kun. Lengvinas, kuris
"jaunuosius" palaimino ir su-
kalbėjo maldą.

Nevyksta su Vedybom

Kalbasi dvi merginos. Viena
jų skundžiasi kitai, kad nesise-
ka. Kiekvieną kartą kaip tik
bandau susituokti iš meilės, tai
patiriu, jog mano numylėtinis
neturi pinigų.

FEMALE HELP WANTED

BEAUTICIANS —

Wonderful opportunity for girl
with some following.
GENE'S BEAUTY SALON
VI 8-3160

Male Help Wanted

WELDERS — MAINTENANCE
MAN For new plant. 3:30 p.m.
to midnight. All benefits & prof-
it sharing.

Joslyn MFG. & Supply Co.
10909 Franklin Avenue
Franklin Park, Ill. 455-0884

FEMALE HELP

IMMEDIATE OPENINGS

REGISTERED NURSES.

\$600 Days — \$630 P.M. \$649
Nights; All shifts. Top opportu-
nity. To enjoy best of living &
working conditions. Also
LPN'S.

Live and work in a beautiful
coastal resort area. Ideal for
growing children. Outdoor ac-
tivities. A Moderate climate.
North Lincoln Hospital is a new
50 bed hospital located on the
W. shore of Devils Lake in Lin-
coln City, Oregon. We boast the
latest hospital design, technol-
ogy and patient care with excel-
lent working conditions. Day
shift available. Mornings \$425
per month; P.M. \$445 per month;
Nights \$456. For Further infor-
mation Contact C.R.N.A. Direc-
tor of Nurses.
Write or Call (503) 994-3661.
P.O. Box 767, Lincoln City, Ore.
97367.

NORTH LINCOLN HOSPITAL

Real Estate

CICERO—BY OWNER—Lovely
4 bdrm. brick. 2½ baths, large
liv. and din. room. Basement,
Nr. everything. Choice loc. Mid.
20's. Priced for quick sale.
656-3310.

Household Help

CHILD CARE

★
OWN ROOM AND BOARD
PLUS \$60.00 a Month.
References required.
Phone 239-7966.

MAID

For 4 Priest rectory.
General housework Austin dist.
Live in.
CONGENIAL HOUSE.
287-1100

EXPERIENCED

MATURE WOMAN
to live in. Pleasant home, own
room, TV, bath and telephone.
Other help for heavy work. 2
adults and 4 children. Perma-
nent. WEEKDAYS.
489-0800

PATARIMAI ŠEIMININKĖM

Kaip Pagaminti Skanius Obelinis Tortas

Panaudokite geresnių laikų "receptą" pasigaminti skanius pyragaitį iš obuolių. Pirmiausia paruoškime tinkamą tešlą sekančiu būdu:

Ant lentelės užpilti pusę svaro miltų, padaryti duobelę ir įdėti į kiaušinių, pusę šaukštėlio druskos, pusę stiklinės vandens, pusę svaro nesūdyto sviesto ir paruošti iš to viso tešlą, gerai ją iškočiojant. Iš visų pusių suversti ir vėl kočiofi, kol bus visai sklandi. Paskiau padėti puosei valandos į šaldytuvą.

Praėjus kiek laikui, paimkime formą, gerai ištepkiame ją sviestu, plonai išklorkime tešla formos dugną, o aplink kraštus aptepkiame tešlos juoste.

Tada sudėti eilėmis gerus, skilteles supiaustus obuolius, pirmiausia sukaptus migdolų. Įpilti 25 lašus citrinos sunkos ir truputį cinamono.

Ant viršaus užkloti arba ištiesą tešlos uždangą, arba supiaustus tešlą dirželiais. Dėti ją kryžiaujant. Kepti vidutinio karštumo krosnyje valandą ar ilgiau.

Agurkų Rauginimas

Ne tap dideliu vienus agurkus nuplauti ir nupiauti abu galus. Molinio ar stiklinio indo dugną iškloti vyšnių lapais ir krapais.

Jei neturime vyšnių lapų, tai užteks ir krapų.

Paskiau sudėkite eilę agurkų, o ant jų vėl vyšnių lapus ir krapus. Taip galite suformuoti tris ar keturis sluoksnius — tiek, kiek bus vietos inde.

Užpilkite agurkus karštu ir apysūriu vandeniu. Palikite sto-

vėti šiltoje vietoje ir po 3 — 4 dienų agurkai bus pakankamai surūgę.

Vasarinė Salota

Galva salotos, 1 puodukas virtos sukaptos vištienos, 1 puodukas supiaustytos celerų, 6 kietai išvirtai kiaušiniai, Pamidorus supiaustyti į riekutes, Majonezas. Supiaustyti salotos galvą vieno colio storumo gabalais. Ant kiekvieno jų uždėti tris šaukštus supiaustytus šmotukus virtos vištienos, sumaišytos su kapota celere ir priemaišu majonezu.

Aplink vištieną su majonezu sudėti perpiautus į keturias dalis kietai išvirtus kiaušinius, pamidorus riekutes ir kelias šakutes petruškų. Padėti į šaldytuvą, kad atvėstų.

Amerikoniškas Omletas

Paimti: 3/4 sūrio, 1 šaukštą sviesto, 1 puoduką pieno, 5 kiaušinius.

Druską ir pipirus prieskoniui.

Supiaustyti sūrį į mažus šmotukus ir supilti į specialį indą (baking dish), pridėti prie sūrio sviestą ir puoduką pieno.

Įdėti į vidutinio karščio krosnį ir kepti taip ilgai, iki sūris visai pasileis. Išimti iš krosnies ir supilti gerai išplaktus kiaušinius. Sumaišyti ir kepti prie 350 laipsnių karščio krosnyje pusę valandos laiko.

Kriaušių Kompotas

Nulupti 12 kriaušinių ir su-

piaustyti skiltimis į 6—8 dalis, išpiaušti sėklynus ir kad nepajuostų, sumerkti į šaltą citrininę rūgštimi parūgštiną vandenį.

Į indą, įpylus vandens, sudėti kriaušių žieveles pusę citrinos žievės, gabaliuką cinamono, porą gvazdikėlių. Visa tai pavirinti 10 minučių ir perkosti per sietelį.

Į gautą skystymą sudėti cukrų, pavirinti ir paskiau dėti paruoštas kriaušes.

Virti ant mažos ugnies 5 — 8 minutes, kol kriaušės suminkštės. Išvirus, atšaušinti. Skoniui pagerinti galima pridėti vyno, jei kompotą valgys vien tik suaugę.

Šaltas Gėrimas Su Mažu Kiekiu Kolorijų

Belaukdamos svečių, kad ir vasaros pabaigoje, galite paruošti šaltą gėrimą, kuris vadinasi "Gream Cooler". O jį pagaminti yra lengva. Tam tikslui panaudokite:

1/2 puoduko šalto vandens, 1 šaukštą citrinos sunkos, 1 šaukštuką vanilijos, 1/2 puoduko pieno miltelių (ne atskestų), 2 šaukštukų medaus, 1 1/2 puoduko apelsinų sunkos.

Sumaišyti vandenį, citrinos sunką, vaniliją ir pieno miltelius giliam inde. Sukti elektriniu "mixter" 6 minutes iki nesutirštės. Laipsniškai pridėti medaus ir apelsinų sunkos, gerai plakant, kad viskas susimaišytų. Paskiau išgerti ilgai nēlaikant.

Aviena su Ryžiais

Pagamintiui šio patiekalo reikalinga:

1/4 puoduko sukaptų svogū-

1 šaukštą sviesto, 1/2 šaukštuko druskos, 1/8 dalį šaukštuko pipirų ir tiek pat pipirų, vadinamų "curry powder".

1 šaukštuką soso "Worcestershire".

3/4 puoduko pieno, 1 kiaušinių, 1/2 puoduko išvirtos ir sukaptos avienos,

1 puoduką išvirtų ryšių, 1/3 puoduko sukaptų saldžių agurkų, 2 šaukštukus sukaptų petruškų.

Sukaptus svogūnus pakepti svieste. Atskirai sumaišyti druską, pipirus — "curry powder" ir "Worcestershire" sosą.

Paskiau pridėti išplaktą piene kiaušinių ir gerai išmaišyti.

Vėliau pridėti pakeptus svogūno lakštus, smulkiai supiaustytą aviens, išvirtus ryžius, supiaustytus agurkus ir petrušką. Gerai išmaišyti ir įpilti į sviestu iškeptą formą.

Įdėti formą į indą su karštu vandeniu ir kepti vidutinio karščio krosnyje 375 laipsnių, 45 minutes.

KAIP VIRTI SILDŽIAS BULVES

Prieš kiek laiko pradėjo pasiekti mus jaunos, šviežios bulvės. Verdant, jų nereikia skusti, o tik iš lengvo nukrapstyti.

Vandens turi būti kuo mažiau, ir dėti jas reikia ne į šaltą, bet į karštą vandenį.

Lengvai nuvalytos bulvės beverdant netenka 10 nuosimčių vitamino, o stropiai nuskustos — 25 ir daugiau nuosimčių vitamino.

BARBER SHOP — BY OWNER Well est., Excel. bus. location in Waukegan, Ill. Very good money-maker. 4 chairs, all new fixtures. Moder. Priced for quick sale. Call 623-1718

CHEMICAL ENGINEER BS degrees required with at least two years experience. Excellent opportunity with national chemical company offering challenging work in process improvement, yield analysis and economic evaluation of new operations. Send complete resume in confidence to: Personnel Director STAUFFER CHEMICAL CO. 2300 S. Pennsylvania Ave. Morrisville, Pa. 19067 An Equal Opportunity Employer

RIVERDALE — BY OWNER Brk. georgian. 2 lge. bdrms. 20x20' fam. rm. Lge. sundeck & patio. Current taxes \$434. Priced at \$27,900 for quick sale. Immed. occup. Chicago water. Open hse. 14214 S. Parnell Ph. 849-9372

SHOE REPAIR SHOP Well est. Excel. bus. loc. Little Rock Shop. Center. Ark. Very good money-maker. Mod. machinery. Fully eqpd. Extra large stock findings. Priced for quick sale. Phone 561-7711

AUTO BODY & FENDER MAN Must be 1st class; good wages; 40 hr. week, vacation; uniforms and hospitalization. 3809 N. ELSTON IN 3-4660

Punch Press OPERATORS Experienced Operators Openings on 1st and 2nd Shift ALL COMPANY BENEFITS THE PATHFINDER CO. Division of Allen Electric & Equipment Company 5445 N. ELSTON 282-6600 Chicago, Illinois

MALE AND FEMALE Full time stylists in New Arlington Towers Beauty Salon. In Hotel. Call Mrs. Pritchett, 394-2000

MACHINIST Boring Mill Operator — Exp. man. Good pay, Overtime, Free Ins., Pen. Plan, good shop cond. 4539 S. Knox. Come in or call:

PO 7-6630 after 6 p.m. 626-7374

DAINA

Nesakysiu, neporysiu, Kam gėlele skyniau, Ar sau pačiai, ar kitam kam Vainikėlių pyniau.

Tai aš skyniau rūtuželę Savajam berneliui, Tai aš pyniau vainikėlių Raibam sakalėliui.

Jau nuvyto vainikėlis Ant jaunos galvelės, — Dar negrižo bernuželis Iš tolos šalelės.

Kaip išvyko bernuželis Už jūrių marelį, Liepė skinti, liepė pinti Rytų vainikėlių.

Liepė skinti, liepė pinti Rytų vainikėlių, Liepė, sakė jo vis laukti Rytą vakarėlių.

Jau nuvyto rūtuželės Tarpe ašarėlių — Gal jau kitą jis pamilo Už jūrių marelį.

Darbas meistrą giria.

BUTCHER, MEAT CUTTER or AN APPRENTICE WANTED. FULL TIME.

GORSKI'S FOOD FAIR, 30 E. Irving Park Road Roselle, 529-3511

HELP WANTED MEN & WOMEN

GEN. WAREHOUSE WORK — Int'l Mfrs. of quality hand tools have openings for hard working young people. No exp. nec. Exc. working cond., and Co. benefits. ELK GROVE VLG. For appt. call 439-7310.

YOUNG MEN FACTORY PRODUCTION.

Unskilled. Good pay. Company benefits. Hospitalization. Good opportunity. Elk Grove Area.

THE WAX CO. 439-1300 or 439-6858

OPENING FOR 2 WOMEN. To run small production machines. 1 to assume supervisor responsibility. No Exp. Nec 2nd shift 5 P.M. to 1 A.M. DENNY REYBURN CO. — PH. 343-0100

FEMALE HELP

Good Opportunity Typing, Filing & General Clerical GENERAL OFFICE Age And Salary Open. PHONE MR. MAIR 944-1738

DRY CLEANING — PICK UP STORE. In Mt. Prospect. Woman to iron and Counter work. Full or part time. Permanent. Phone 437-9047

MALE HELP

EXCELLENT OPENING — ARCHITECTURAL DRAFTSMAN Good opportunity for experienced man. Advancement possibilities. (Small West Side Office) PHONE: TU 9-4122

BRICK BLDG. — By Owner. — Exc. income. W/lge. store and liv. qtrs. plus 1-5 rm. apt. bath, corn. loc. 2 car brk. gar. full bsmt. New steam boiler. \$28,000 quick sale. BI 7-4079 — RE 5-7513

FOX LAKE — BY OWNER. Lovely 6 rm. home, 1 ac. ldscep. garden. Beau. wooded, all fenced. Must see to Appreciate. 2 Nat. frpl. \$25,000 for quick sale. 344-4953

OAK LAWN — 6 Rm. Bi-Level. Base brk. Fam. rm. Plastered walls. Hot water heat 3 bdrms., Crptg, 2 1/2 car gar. fenced lot. Near everything. 422-8428

AR ATSPĖSITE ŠIAS MĪSLES?

1. Mediena, liniena, moliena rugiena, rygienoje tvenkinys, tvenkinyje piemenys?

2. Skivito kojos, pavalko liemu, ant liemens — linų laiškas, ant laiško — rugių želmuo?

3. Jaunutis pragaran pakliuves, visās praužuves, tik ausys bekyšo?

4. Atneša su našta, išneš ir su glėbiu neišneši?

5. Palubuj pakarta, skrybėlaitė papuošta, saulė leidžias — žibt, saulė teka — minkit?

6. Skersai išilgai sudėti kaučiai, pats kūnas šviečia kiauariai?

7. Miške gimė ir klestėjo, namo parėjes, žmones glamonėja?

8. Motina stora, dukštė raudona, sūnūželis į padanges pasikėlęs?

9. Du broliai pakarti, eina vandens atsigeriti?

10. Kuo daugiau gauna, tuo daugiau nori, kai viską suėda — ir patį numiršta?

Atsakymai: 1. Stalas, Staltiesė, moliūš dubuo su rugine koše, taukai su spirgais. 2. Stalas, Staltiesė, duona. 3. Puodas ant ugnies. 4. Malkos ir dėmai. 5. Lempa, 6. Langai, 7. Lova, 8. Krosnis, 9. Kibirai, 10. Ugnis krosnyje.

Daina jėgas gimdo, daina nuovargį tildo.

PLANT MAINTENANCE MEN Blueprint reading, ARC Welding and some electrical experience. Inquire New Plant Maintenance Dept. ROYAL TUFT CARPET MILLS

3740 West 74th Street

SET — UP MEN EXPERIENCED. Electrical maintenance Men. Call SAM MISTRETTA 487-5100.

FEMALE HELP

Janitress Wanted

Home for Aged. Permanent. Live in. Good sal, Holiday with pay. Slek pay-vacation with pay. Free Blue Cross. Washing dishes and helping with food carts. Call 631-4856.

HOUSEKEEPER — Exp., Mature woman to live in. Good Home, Own rm. w/TV, bath. Many advantages. Outside Help for heavy work. 2 Adults, 4 child. Current refs. Sal. open. Call 489-0800.

CHECKER EXPERIENCED DETAILERS LIERAL BENEFIT PROGRAM

WRITE OR WIRE INGERSOLL RAND CO. AUTOMATIC PRODUCTION SYSTEMS 36580 Commerce Street Livonia, Michigan 48150 or Call 313 — 261-7400

OPTICAL TEST ENGINEER

Thorough knowledge of optical testing of diffraction limited aerial reconnaissance lenses, cylindrical optical systems, anamorphic systems, etc. Must have a working knowledge of photographic resolution testings. Send resume in confidence to:

PERKINS - ELMER P. O. Box 2218 COSTA MESA, CAL. 92626 An Equal Opportunity Employer

Jotvingiai, Besivydami Lenkus, Buvo Užėmę Varšuvos Vietovę

Slavai iš pietų ir iš vakarų nuolat užpildinėdavo senovės lietuvių giminę — jotvingius, gyvenusius Gardino, Baltstogės ir pietinėje Suvalkijoje.

Vieną tokių puolimų atliko lenkai mazoviečiai, sliežiečiai ir kiti 1262 metais. Bet jotvingiai, patyrę apie jų žygį, jau buvo pasiruošę sutikti neprašytus svečius. Įvykusiame susirėmime į rytus nuo Melnikų, lenkai buvo suplikti. Likučiai jų leidosi bėgti, o jotvingiai vyti.

Jotvingiai nuvyjo savo priešus iki Vislos upės, išgriovė Jazdos ir Varšuvos piliis, o paskiau pasukę į šiaurę, išnaikino Solec ir Targovo vietoves. Tai yra vienišintelis užkreduotas istorijoje jotvingių žygis į Vakarus.

Praeis gyvenimas kaip sunki darbymetė, pasiliks skruostai nuo asarų nublukę. — J. Aistis

BUSINESS OPPORTUNITY

COCKTAIL LOUNGE & 2 Flat Brk. Bldg. BY OWNER—Excel. income. plus lot. Well est. Exc. loc. in Berwyn. Good money-maker. Must see to appreciate. Unusual oppty. Call bet. 6 P.M. and 9 P.M. 749-4565.

MOTEL — At Lake Cicott, Ind. 8 Mi. West of Logansport; Area being developed as resort; 6 Units; with living quarters; on U.S. 24; fully furnished; \$44,500. Call or write Pasquale Real Estate, RR 6, Logansport, Indiana. (219) 735-8663

LARGE ROOMING HOUSE — For sale in good condition. Spacious and comfy two (or 3) bedroom lower flat plus rental rooms or 2 large apartments. Good income property in nice location at Wis. Rapids. Priced for quick sale by owner. For inf. Write Mrs. C. Morrison, Route 1, Box 37, Rudolph, Wis. 54494.

TAVERN AND FOOD. Hormel's Chicken Shack. REASONABLE. Hwy. 141. Stiles, Wisconsin 25 miles No. of Greenbay

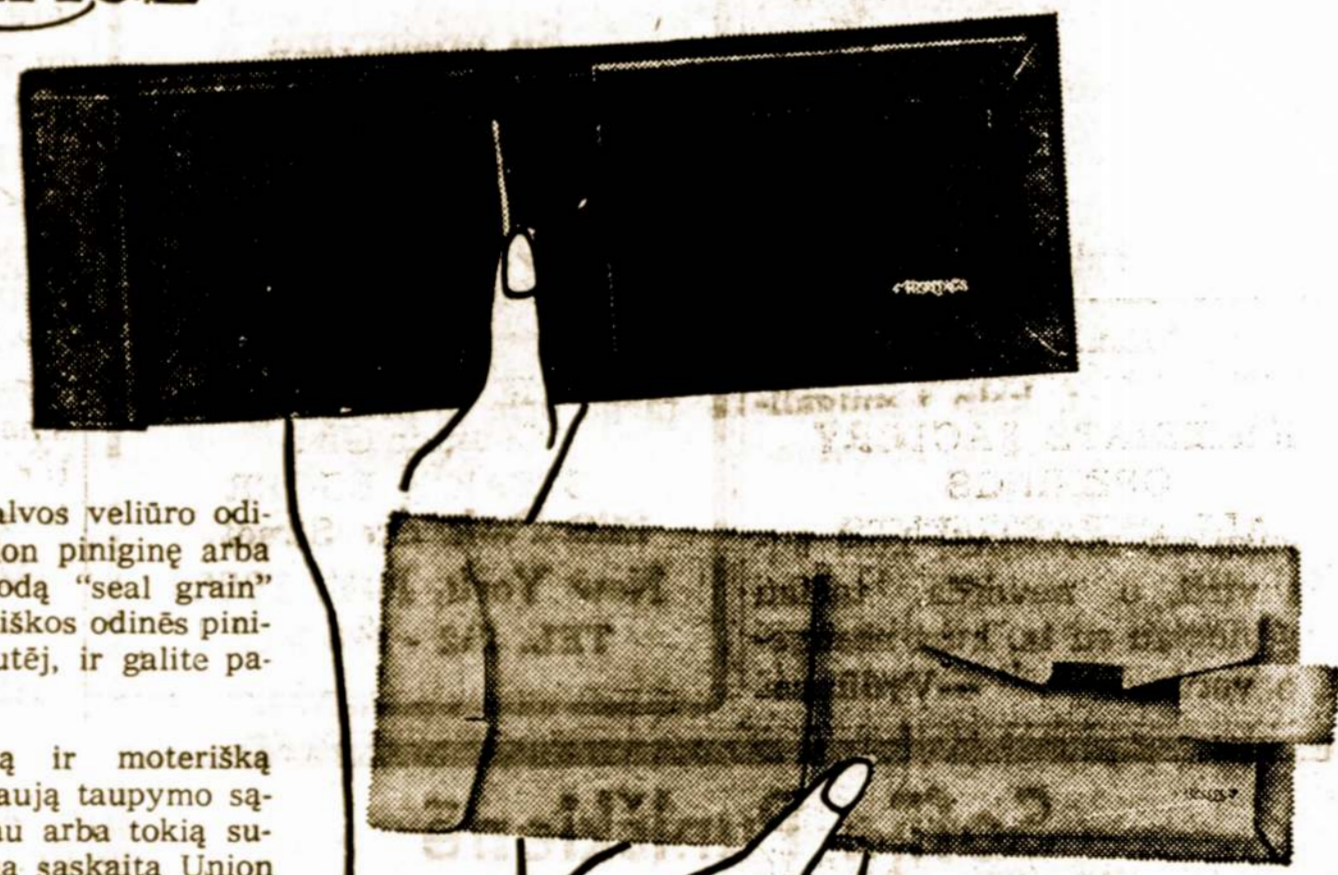
Automatic Car Wash — 75c — By Owner. Well Est., Exc. bus. loc. Waukegan. Good money-maker. 2 bay stations. \$27,000. includes major oil co. paying rent. Will sell on contract. 566-7030

LADIES Sportswear Shop for sale — in the Village shopping center. Gary, Indiana. Doing large growth with exceptional net profit. Long lease, top line. This store has a very clean inventory. Established 14 years, increase every year. Reason for selling, retiring. Call Gary 219-884-2710.

CHANNEL FRONT — to Chain of Lakes 70 ft. seawall, 2 bdrm., home w/F.A. gas ht. water softener, 20'x20' gar. and storage. There are boat & motor. Maytag washer-dryer. G.E. refrig. other furnishings. \$20,000. 395-5205

FREE LEATHER BILLFOLD

by HERITAGE

— ar gražią "bone", spalvos veliūro odinę moterišką Constellation pinigines arba labai gražią vyrišką juodą "seal grain" odinę piniginę. Šios praktiškos odinės pinigines yra dovaninė dėžutė, ir galite pasirinkti.

Galit pasirinkti vyrišką ir moterišką pinigines, kai atidarote naują taupymo sąskaitą su \$200 ar daugiau arba tokią sumą padedatį jįsų turimą sąskaitą Union Federal Bendrovė. Pasilymas galioja nuo birželio 12 d. ir baigsis liepos 29 d. Viena dovana šeimai. Paštu nesuncimate.

UNION FEDERAL LOWERS MINIMUM ON SAVINGS CERTIFICATES

5 1/4%

Metinis nuosimtis už sertifikatus

Savings certificates su 6 ar 12 mėn., "maturities" galima gauti su nuosimtimis 15 mokamais, kai sueina terminas. Išduodami \$5,000 minimum sumoje. Certifikatai užvedami bet kokiam doleriniame skaičiuje virš \$5,000.00. Nuosimčiai kredituojami sąskaitai ir sudėtiniai apskaičiuojami "maturity" laikui, arba siunčiami čekiu, jei reikalinga.

4 3/4%

Metinis nuosimtis už "passbook" sutauptas

Reguliaros "passbook" taupymo sąskaitos pelno 4 3/4% nuosimčių už metus. Kai nuosimčiai paliekami sąskaitoje, jie yra sudėtinai apskaičiuojami ir įsų pelnas aktualiai tampa 4.81% aukščiausias valstybėje už šiuo laikotarpį. Pinigai padėti iki 10 d. bet kokią mėnesio pelno nuosimčių nuo to mėnesio pirmos dienos.

UNION FEDERAL SAVINGS

3490 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

Albert J. Aukers, President

Darbas ir Socialinis Draudimas

PIGIOS VALGYKLOS VYR. AMŽIAUS ŽMONĖMS

Iš "The Division for Senior Citizens Chicagoje L. B. Socialinio Klubo valdyba gavo žinią apie pigias valgyklas.

Nuo š. m. birželio mėn. vidurio jau veikia valgykla, kuriose galima gauti papigintus, gerus pietus šiose vietose:

The Ogden Hills Senior Center, prie liut. bažnyčios, Mes-sioh, 1910 68 St.

The Leaning Tower IMCA, 6300 W. Touhy Ave.

The Chicago Housing Authority's, Senior Citizens Apartments, 440 No. Drake Ave.

Parkview Senior Center, 3916 W. Washington Blvd.

Garfield Senior Center, 3700 W. Congress Pkw ir

CHA Senior Citizens Apartments 5040 N. Kenwood.

Po naujų metų tokių valgyklų busia daugiau atidaryta. Programą finansuoja federalinė valdžia.

Dėl smulkesnių informacijų reikia kreiptis tel. 744-3231, arba į LB Socialinio klubo reikalų vedėja A. Cepulį, 3548 South Emerald Ave., Chicago, Ill., tel. LA 3-1387.

stą ir gerai paruoštą dipl. teisininko Prano Sulo leidinį, turintį apie 100 pusl. Ten išspausdintos reikiamos žinios apie testamentų sudarymą ir nurodytos kelios formos, kuriomis galima pasinaudoti nuosavą testamentą sudarant.

Norintieji tą leidinį apie testamentų sudarymą gauti tesiskreipia į Sandaros administraciją, arba į leidyklą, Sūduva, 7414 Dunbarton Ave., Los Angeles, Cal. 90045.

PATINKRINKIME SAVO SOCIALINIO DRAUDIMO BENEFITUS

Daugeliui asmenų, kuriems priklauso iš Socialinio Draudimo fondų įvairūs benefitai, atidėlioja dėl įstatymų ar anglų kalbos nemokėjimo. Kai kurie asmenys nepažįsta taisyklių, kuriomis gauti ir dėl tos priežasties jie turi nuostolių.

Pvz. pensininkai praleidę terminą gali gauti pensijos čekius tik už vienerius praėjusius metus.

Tas pats yra ir su įsirašymu į Medicare nemokamą gydymą. Ne mažą žmonių sako: "Nemaniau, kad tam turėčiau pagrįdą". Arba "Negalvoju, kad išdirbau reikalaujamą Socialinio draudimo metų skaičių".

Patartina tokiais atvejais kreiptis į gyvenamosios vietos Socialinio draudimo distrikto ofisą ir ten sužinoti, ar turite teisę į benefitus pagal Kongreso padarytus Socialinio draudimo įstatymų papildymus, kuriais suteikta daugeliui teisė į liberališkesnius mokėjimus.

Jeigu abejojate, paduokite prašymą. Tas liečia našlaičius, našles, našlius bei tedarbingus asmenis (disability).

Platesnių informacijų bei patarimų lietuvių kalba šiuo reikalu teikia ir "L. B." Socialinio klubo valdyba: 3548 S. Emerald Ave., Chicago, Illinois. 60609. Tel. LA 3-1487 (po 6 val. vak.)

Valdyba

Kur Yra Geriau?

Julius eina gatve nusiminęs. Sutinka draugą, advokatą, kuris jo klausia:

— Kas tau yra, kad taip nusiminęs? Ar sergi?

UNFURNISHED APARTMENT

Aug. 1 — 6 room—3 bedrooms, 1 fl. — and well kept 2 flat. Modern kitchen and baseb., oil heat. Garage, excellent transportation. Adults. Phone MA 6-1736. After 6 P.M.

Londono Policijos Arkliai Susirgo Influenza

Londonas. — Policijos arkliai Londono ir kituose miestuose yra paliesti infliuzenos epidemijos, kuri buvo pastebėta arklių parodoje pietinėje Anglijoje. Sešioliaka arklių, priskirtų Londonui ir metropolio rajonui, susirgo. Pareigūnas sakė, kad ims kelios savaitės laiko, kol arkliai bus tinkami užsiėmimui.

Epidemijos paliestų arklių yra Bristol, Birmingham ir Staffordshire.

Numatytos arklių parodos buvo atšauktos.

— Ne, mergina, kurią labai myliu, atsisakė už mane tekėti.

— Tai kas čia tokio?

— Man tas reiškia mirties dekretą.

— Mielasis, — atsiliepa advokatas, — toks nuosprendis dažnai būna geresnis už kalėjimą iki gyvos galvos.

DIRECTOR ASSISTANT OF NURSING PRACTICE

Exciting opportunity for a nurse with administrative abilities to develop new position in progressive 300 bed hospital. Masters degree preferred, but not required. Attractive salary and fringe benefits. Openings also available for:

REGISTERED NURSES
All Shifts Open; Shift Differential
Call Collect or Write:
GLORIA SWANBERG
Director, Nursing Service
ABBOTT HOSPITAL
110 EAST 18th STREET
Minneapolis, Minnesota 55403
PHONE (612) 339-8414

KEYPUNCH OPERATORS.
FULL OR PART TIME.
Day or night shift.
1 year minimum experience.
4252 N. Milwaukee
Phone 736-3656

COUPLE — Days. Small restaurant and Lounge. Closed Mon. Woman to cook. Man to clean & maintain. Room and board plus salary. RIVERWOOD INN. Deerfield Rd. & Milwaukee Ave Deerfield, Illinois 537-4782

Laboratory
CLINICAL LABORATORY TECHNOLOGIST
\$776 to \$914 plus night and evening bonus and civil service benefits. To staff evening, night and weekend hospital laboratory. — California state license required.

SR. CLINICAL LAB. TECHNOLOGIST
\$819 to \$1020 plus night and evening bonus and civil service benefits. To staff evening, night and weekend hospital laboratory. — California state license required.
Send resume in confidence to:
Mr. Myron Goldberg
Personnel Officer
HARBOR GENERAL HOSPITAL
1000 West Carson Street
Torrance, California
(County of Los Angeles)

MALE HELP

CONTAINERS, INC.

IN MEMONEE FALLS, WIS.
Offers Excellent Opportunities For
PRODUCTION MACHINE OPERATORS
Due to recent expansion we have several openings for new employees:
APPLICANTS MUST BE HIGH SCHOOL GRADUATES WITH A HIGH DEGREE OF MECHANICAL ABILITY.
IF YOU ARE LOOKING FOR STEADY FULL TIME EMPLOYMENT. — WE ARE LOOKING FOR YOU.
THE PEOPLE WE HIRE WILL BE TRAINED.
For interview write or call:
251-0880 — MEMONEE FALLS, WISC. 53051
An Equal Opportunity Employer
(Mention This Paper)

Karalienės arkliai kol kas ligos nepaliesti.

Arkliai, priklausą karalienės dvarui, buvo iškiepyti prieš arklių infliuzną.

EXCELLENT BUSINESS OPPORTUNITIES

16 Unit Motel with 3 bedroom home on dual Highway 30. Approximately 2 acres. Sell on contract 8 Unit Motel with home and mobile home on dual Highway 30. Approximately 5 acres. Profitable restaurant in good area. 36 acre Mobile Home Village sell on contract. Contact LARRY NELLANS COMPANY, Warsaw, Indiana.
Phone 219-269-1265

MASON BROTHERS — TUCK POINTING — BRICK WORK Sand blasting. Free Estimate. No job too small.
Guaranteed Work.
238-8520.

RESTAURANT — Nice, clean family eating place. Retiring. Good breakfast, lunch and dinner grade. Loc. 328 S. Lafayette, South Bend, Indiana. See owner or call 219-289-0536.

GROCERY STORE—With living quarters. Well Est. Excel. business loc. S. W. stde. Very good money-maker. Modern, fully eqpt. Priced to sell. Owner retiring.
471-1745

LOOKING FOR MATURE WOMEN.

Year round, full time work in shipping area. Light, clean plant, Manufacturer of plastic educational materials. Full Co. benefits. Loc. in Northbrook. 272-7810.

Business Opportunity

2 FLAT BLDG. W/ROOFING BUSINESS. BY OWNER. EXC. INCOME. Store front, warehouse, 75' front. (3-25' lots). Well est. 45 years. 1118 S. Vincennes, Priced for quick sale.
Retiring. BE 3-4539

FABRIC SUPPLY WHOLESALE. Gross \$75,000 yearly. Steady repeat customers. Cash basis. Inquire
Fabrics Unlimited, 4019 4th N.W. Albuquerque, New Mexico. 605-344-1964.

LAUNDROMAT — In Malvern, Arkansas — 41 washers, 18 dryers, 2 Ajax presses, 4 dry cleaning machines, 2,400 sq. ft. bldg. Good lease. Good East. business. Quick sale. L. M. Cox, P. O. Box 124, Malvern, Arkansas. Ideal for retired couple. 23 Mi. from Hot Spgs, Ark.

MOTEL — Telmark Ski Area (Wis.), on Lake Namakogon. Fishing and skiing paradise. 5 units downstairs, 3 units upstairs plus livingquarters, with add'l. accom. 6. Model. newly furn.
(612) 484-1153

DUNDEE — By OWNER—Cement block bldg., 40'x80'. Separate office 30'x30'. Excel. loc. suitable for lite mfg. or warehouse. Ask for Ralph or Floyd.
428-4428

MALE HELP

CONTAINERS, INC.

IN MEMONEE FALLS, WIS.
Offers Excellent Opportunities For
PRODUCTION MACHINE OPERATORS
Due to recent expansion we have several openings for new employees:
APPLICANTS MUST BE HIGH SCHOOL GRADUATES WITH A HIGH DEGREE OF MECHANICAL ABILITY.
IF YOU ARE LOOKING FOR STEADY FULL TIME EMPLOYMENT. — WE ARE LOOKING FOR YOU.
THE PEOPLE WE HIRE WILL BE TRAINED.
For interview write or call:
251-0880 — MEMONEE FALLS, WISC. 53051
An Equal Opportunity Employer
(Mention This Paper)

Daryk kaip galima, ne kaip norima.

Male Help Wanted

FULL TIME BUSBOY
Starting with luncheons.
Good Pay. Over 18 years.
Near Glenview Area.
827-3236

JANITORS — Experienced
Full Time or Part Time

Unusual Opportunity
L. & M. Janitorial Service
2255 W. 79th Street Chicago
874-8976

TRAILER MECHANICS

Welding and Fabricating exp. necessary. Must have own tools and transportation.
Call Mr. Vondrachek 522-1500
D & L TRANSPORT, INC.
3800 S. Laramie

GROOMS

For Top Midwest
Hunter-jumper Stable
Salary plus room
Northbrook Area
272-1250

MAINTENANCE MAN

For industrial construction machinery dealer, 40 hour week Maintain bldg. and grounds. Some experience required
BEER MOTORS
Algonquin Road
Mt. Prospect 312-439-4660

CUSTODIAN — for

Northbrook Church
Full Time Employment
Call 272-0900

MACHINISTS

Full or part time.
Days
In Des Plaines area.
297-9314

WINDOW WASHERS

Experienced only —
Age 21 to 35
Unusual Opportunity
221-1459
***

Male Help Wanted

WANTED RELIABLE MEN
for Landscaped maintenance. Good pay. Year end bonus. Call after 5
966-3281

MALE HELP

IMMEDIATE FACTORY OPENINGS
ALL DEPARTMENTS
We offer a guaranteed 40 hour 5 day week 9 paid holidays, Insurance and other benefits. Starting pay. Days \$2.87. Nights \$2.98. Apply:
FIRESTONE RETREAD SHOP
300 N. York Rd. Bensenville, Ill. (Loc. behind O'Hare Field on York Rd. 1 Blk. N. of Hwy 19).
An Equal Opportunity Employer

GENERAL FACTORY HELP
Day and Night shifts.
Apply in person
MacLean Fogg Lock Nut Co.
1000 Allanson Road,
Mundelein, Illinois

TRUCK DRIVER

TRACTOR & TRAILER.
E. LICENSED
Flour and Bakery Supplies.
2801 W. Touhy,
Elk Grove Village.
PH. 625-0603

DISTRIBUTION CLERK

* Permanent full time position for mature individual.
* Good Pay.
* Good Company Benefits.
Must be high school graduate. Located in Ford City. For interview Call Mr. Funk at 582-6048.

Senj Geri Laikai

Rudeniop 1911 metais keli lietuvių studentai Valparaiso universitete paskelbė atsisaukimą, ragindami kad daugiau mūsų tautiečių įstotų į tą universitetą.

Mokslas ten kainuoja \$60 per metus, maistas nuo \$1.40 iki \$2.75 per savaitę, o butas nuo 50 centų iki \$1.00 savaitėje.

Kurčiam ir elgetos giesmė graži.

HAIRSTYLIST

***
Excellent opportunity for experienced operator.
OLIVO'S BEAUTY SALON
CL 5-6888

Wanted RELIABLE WOMAN to care for 4 children, while mother works evenings. Live in. Own room and TV.
***
Call after 12 noon 327-8598

SNACK SHOP — BY OWNER. Well est., Exec. bus. location on North Side. Very good money-maker. Fully equipped, priced for quick sale. Call after 12:00 noon: 348-1336.

Chemical Operators and Trainees

Engineer 3rd Class
MASSACHUSETTS LICENSE

REQUIRED
I. C. I.

AMERICA INC.

333 Main Street
Dighton, Mass.
02715
APPLY.
WRITE OR CALL
617-669-2611

HOUSEKEEPER — EXPERIENCED. Own room ad nbath. General housework, plain cooking, lite laundry. Highland Pk. Ranch house near train. 1-12 yr. old girl.
Recent references. 432-5535

ANTIOCH — 2 Bedroom Home on 2 Lots — Gas Heat, Shower Bath. Quiet secluded wooded location. \$8,000. Priced for quick sale. NELSON REAL ESTATE
881 Main Street 395-4420

FEMALE HELP

EXPERIENCED Waitresses,
Counter Girls
STEAK'N EGGER
544 W. Lake Street
Elmhurst
834-2426

COOK WANTED

FOR MONASTERY
ON S. E. SIDE.
Call Fr. Dillon
FA 4-1020
REAL ESTATE

ST. FRANCIS - ST. CYRIL PARISHES.
Brick & Cedar Shingle, 3 bedroom home, tile bath, full bsmt. 2 car gar. Walking dist. to all schools, transp. Shops.
Owner 894-8174.

CALUMET PARK — By Owner 4 Bdrms., 1½ baths, 2½ car gar. Full bsmt., Patio, Near everything. Many extras. \$30,500.
Priced for quick sale.
388-4678

BRICK BLDG. — W/Modern Tavern. By Owner. Well est. 18 yrs. Good bus. loc. 111th and Western Ave. Exe. income. Plus large 2 bdrm. apt. in rear on 23x150' lot. Priced for quick sale.
Retiring Call BE 3-0897

TOKYO DIDŽIAUSIAS YRA MIESTAS PASAULY

Tokyo, Japonija.—Šis miestas yra didžiausias visame pasauly. Buvo pranešta, kad šių metų birželio 1 dieną Tokyo turėjo 11,454,858 gyventojus.

Daugiau negu 7,000 motorizuotų vežimų yra užregistruota Texas valstijoje.

Sirdis kuri pamilo grožį — niekad nepasensta.

BEAUTICIANS

***
Experienced — Full Time
Near 63rd and Western
Phone HE 4-9579 or 586-7299

AUTO RADIATOR REPAIRMAN. Experience. Good working condition. Steady. Good wages.

3652 N. MILWAUKEE AVE.
AV 6-1134

BY OWNER — EXCELLENT

INCOME. Lovely brick, 3 flats at 42nd and California. Mod. kitch. Built-in oven and range. Choice loc. Near everything. Low taxes. Priced for quick sale
762-2510.

WAREHOUSE MAN —

For Aluminum bldg. Materials, no exper. necessary. Good starting salary.
Malco, Inc. 9609 W. Bryn Mawr. Rosemont, Illinois 625-7025

TAVERN — Well established, exc. bus. loc. Irving near Kimball. Very good money maker. Fully equipped, Organ, Air-conditioned, 35' padded bar.
Full priced \$8,000.
271-1456

MALE HELP

LIGHT ASSEMBLY

Permanent full time day work. We are an expanding company with openings in our assembly department. Our fringe benefits include life insurance, hospitalization, annual bonus, profit sharing and more. Come in or call to arrange an interview.
272-7990

DANIEL WOODHEAD CO.

220 Huehl Road Northbrook

Business Opportunity

Do you want to Double or Triple your present income with small investment?? If so Call Mr. Johnson for inf. at 651-2000 Monday - Friday 12 to 8 P.M. Sat. Sun. 8 A.M. to 5 P.M.

RESTAURANT — Carry-out

Well est., exc. bus. loc. Sunnyside and Ravenswood Factory trade and Truck stop Good money maker. Seats 38 Short Hours.
Priced for quick sale
528-4274

CHAIN-O-LAKES

BY OWNER
Vacant cor. lot on channel 390' water front. Sea wall, boat slip, trees. \$11,400. Less than \$40 ft.
Phone 452-7956

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — Child Care For physician's Family, working mother. 5½ days. Ref. Reqd. To Go — In South Elmhurst Area.
\$75.00 Week 834-6721

GENERAL HOUSEWORK

Live In. Own room and bath.
Good Salary
References
Phone HI 8-9730

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%
6 or 12 MONTH \$10,000 or MORE

INSURED

4 3/4%
6 or 12 MONTH \$5,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

Passbook Savings Accounts
Paid Quarterly
Computed and Paid as of:
Mar. 31 — June 30
Sept. 30 — Dec. 31

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION
2212 W. CERMAK RD.
Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7747

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

Kas Naujo Chicagoje

Ir Mūsų Lietuviškose Apylinkėse

Aleksas Zakas Grįžo iš Atostogų

Aleksas Zakas, Alvudo veikėjas, ir gerų darbų rėmėjas, su žmona jau grįžo iš atostogų, gerai pailsėję ir pasisaulinę. Atostogų metu kelionėje ap- lankė daugelį gražių ir įdomių Amerikos vietovių. Praleistomis atostogomis abu esą labai patenkinti.

Bronius Skurupskis Žada Išeiti į Pensiją

Bronius Skurupskis, ilgametis aNtional Biscuit bendrovės darbininkas, pradėjo blogai jaustis, pradėjo silpnėti jo sveikata. Pa- stikines pas gydytojus savo svei- kata, sužinojo, kad jo širdis ne- dirba normaliai. Gydytojų patariamas, sveika- tai pataisyti, iš darbovietės pa- siėmė ilgesniam laikui atostogų, po kurių žada išėiti pensijon. Bronius — gero būda, su visais savo bendradarbiais gerai su- gyvena. Reikalui esant jis nuo- širdžiai kitiems padėdavo. Jo vi- si bendradarbiai apgaili, kad Bronius netrukus išsiskirs iš jų tarpo. Visi jam linki geros svei- katos.

ISVYKO PAS GIMINES

Kazys Smalenskas, 2001 So. Halsted St., išvyko praleisti at- stogas pas savo pussešerę p-nią K. Zemaitienę, 576 Highland Ave., Waterbury, Conn., kur ža- da praleisti ilgesnį laiką. Be to, aplankys ir savo pažis- tamus bei mokslo draugus. K. Smalenskas yra baigęs Neprikl. Lietuvos teisių fakultetą ir bu- vęs teisėjas bei prokuroras Ma- rijampolėje ir kt. II pas. karo metu gyvenęs Vokietijoje, kur buvo įsijungęs į kultūrinę lietu- vių veiklą.

Jie buvo Nuvykę

Į Hat Springs Vasarvietę

Albinas Mickis su žmona ir žmonos sesute, kuri yra atvyku- si iš Lietuvos pasisvečiuoti pas seniai matytus gimines, vienai savaitei, sveikatos pataisymui buvo išvykę į Hat Springs. Visi laiką puikiai praleidę, jaučiasi daug geriau. Albinas po savaitei baigs atostogas ir grįž prie nuolatinio darbo.

Rimas Černius — Gabus Studentas

Rimas Černius, Kazimiero ir Felomenos Černių venturitis su- nus, šiais metais baigė Sv. Igna- co aukšt. mokyklą su labai ge- rais pažymiais. Per visus ketu- rus metus turėjo geras pažy- mius, apie 94 taškus. Tolimesnėms studijoms yra gavęs stipendiją. Jis dar neap- sisprendęs kokią mokslą šaką pasirinkti. Esą po dviejų metų bendrų studijų, pasirinksis. Jis yra 6 pėdų aukščio, gražiai nu- augęs ir gerai tėvų išauklėtas.

Praktiška Mašina Bulvėms Tarkuoti TINKA VALGYKLOMS IR PRIVATINIEMS NAMAMS

Ši Mechaniška Tarka Yra Mano Paties Pagaminia.
+ Gerai atlieka darbą
+ Lengva Operuoti
+ Nebrangiai Kainuoja
102 SPRINGS STREET
WILLOW S. RINGS, ILL.
Viktoras J. Schults (Šukys)

DĖL INFORMACIJŲ, PAŠAUKITE TERMINAL 9-6823

TRUMPOS ŽINIOS

Philomena Pakel, Chicago Sa- vings and Loan bendrovės sek- retorė įteikė dvi dovanas artė- jančiam Sandaros piknikui pa- dalinimui. Dėkojame.

Irene Norbut, 3721 West 64th Place, liepos 24 d., suruošė puikų priėmimą savo CCCC klu- bietėms.

Ona ir Juozas Pavilonis, 6840 So. Artesian, vakar išleido vieš- nią Frances Kartz — Onos sesu- tę į Toronto, Kanadą, kuri vie- šėjo pas juos dvi savaites.

Mutual Federal savinings and Loan Assn. vykėtinis vice- prezidentas Kazimieras Oksas, pasižadėjo dalyvauti Sandaros metinėje gegužinėje. Paėmė 10 bilietų savo bendradarbiams bei artimiesiems ir įteikė pikniko laimėjimams didelę dovaną.

Lietuvių Foto Archyvas lie- pos 26 d., šeštadienį, Union Pier, Community salėje (salėje prie "Ventos" vasarvietės), ruošia linksmą nuotakų pobuvį. Gros A. Ramonio orkestras ir bus pa- sveikintos visos Onos. Be to, bus galima gauti ir skanios va- karienės nuo 6 v. v.

P-nia Valerija Matelis, 6932 S. Fairfield Ave., sumokėjo pre- numeratą ir atnešė Sandaros piknikui dovaną.

Silvestras ir Marijona Zolpiai, 3554 So. Halsted St., įteikė San- daros piknikui auką.

P-nai Stanley ir Emily Balze- kai, Sr., p-nai Stanley ir Irena Balzekai, Jr., aplankė M. Vai- dylą ir įteikė dovaną. Labai dė- kojame.

Aldona Sugaļ, 301 Plainfield, Rd., La Grange, Ill., prisiuntė auką Sandaros piknikui pa- remti.

B. Rozanskas, 5041 W. End Ave., prisiuntė auką laikraščiu- pai paremti.

Aleksas Ramašauskas, 7231 S. California Ave., gulėjęs Sv Kry- žiaus ligoninėje, jį aplankė: p-nios R. Slepikas, N. Skiniulis, E. Surwill, M. Grisius, M. Wa- lantais, F. Chinga, P. Chinga, J. Chinston, Survila, Ambrose, S. Jasiūnas ir J. Spiltis.

Jis labai dėkoja jį aplankiu- siems ir kartu už dovanas.

Gene Janston, 7221 So. Map- lewood Ape., liep. 19 d. atsigulė Billings ligoninėn patikrinti sveikatą.

Geras mūsų kaimynas, John Vaišvil, 829 W. 33 St., Sandaros piknikui, kuris įvyksta ši sek- madienį, liepos 27 d. Bučio dar- že, paaukojo dvi vertingas dova- nas. Labai acū!

Gili Užuojauta

Mirus Sofijai Puniškienei, gi- li užuojautą reiškiamė jos vyrui Jonui ir kitiems šeimos nariams bei giminiams.

Silvestras ir Marijona Zolpiai

Netekome Mielo Kaimyno J. Panušio

Pereitą sekmadienį vakarą, liepos 20 d. staiga mirė Jonas Panušis, 812 W. 33 St. Palaido- tas ketvirtadienį, liepos 24 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Velionis buvo gimęs Paežė- rių vals. Vilkaviškio apskrity, labai gražiame ir turtinga- me ūkyje, Amerikon atvyko 1910 m. ir apsigyveno Chicagoj, apsisitojęs pas Černiauską 18-toj kolonijoj.

Dirbo įvairių darbų ir dalyva- vo lietuviškų veikloj. Buvo ar- timas sandariečiams.

Lietuvoje liko seserys ir kiti giminės, kuriuos rėmė siunti- niais.

Audrei Lesnauskaitė pamė- gė vakarą suruošė dr. Augusta Šaulienė ir Rita Baranauskaitė. Jis įvyko liepos 19 d. dr. Šaulių puikių rezidencijoj, 2639 W. 86 St. Gausiai dalyvavo giminės ir jų artimieji, kurie apdovanojo sužadėtinę vertingomis ir bran- gliomis dovanomis. Audrytė už dovanas dėkojo ir džiaugėsi. pat.

CCEROJ ATIDARĖ PIRMOS KLASĖS UŽEIGA PANEVĖŽYS LOUNGE — CUISINE 1409 South 49 Avenue Platus pasirinkimas vietinių ir iš užsienio importuotų gėrimų. Kokteiliai ir krupnikai. Veikia T. V., vėsintuvas ir muzika. Svečiai aptarnaujami skubiai, mandagiai ir saugiai. SAVININKAI Inž. Irvis I. BHEIVĖ ir savanoris JURGIS BREIVĖ

Reikalingas Bartenderis

OAK LAWN, ILLINOIS PILNĄ LAIKĄ ARBA KELIAS DIENAS SAYAITEJE, SUSI- TARSIME. Tel.: 422-3535.

PARSIDUODA ŪKIS

Savininkas parduoda namą 5 kambarių ir 5 akerių žemės. Prie to dar arklų tvartas ir ga- lima laikyti vstū ir Cement workshop. ir gažu šildomas na- mas.

Saukite savininką, 616-694-9311 Otsego, Michigan.

Religinė Valandėlė

Lietuvių evangelikų radijo valandėlė per Monte Carlo (Eu- ropoje) jau kuris laikas eina lietuvių kalba labai gerai girdi- ma Lietuvoje.

Ją vedą ir išlaiko lietuviai: baptistai, luteronai ir metodis- tai.

Programa vyksta šeštadie- niais. Trumpomis bangomis — 41 m, 7,2 MHz ir 31 m, 9,6 MH- Z. Vidutinėmis bangomis — 1466 KHZ.

Programos vedėjas — Kurt Klumbies.

D. PETRAVIČIUS

Plumbing and Heating Service. Guaranteed Flood Control. Clean and Repair Catch Flood Control.

950 WEST 36th STREET Chicago, Illinois Phone: 523-2287 Before 9 A.M.

Sandaros Skaitytojų Dėmesiai

Nesumokėję prenumeratos, prašome artimiausiu laiku užsi- mokėti.

Tuo palengvinsite laikraščio administraciją ir išvengsime be- reikalų išlaidų.

Administracija

Bilietai į Pikniką Gaunami Sandaroje

Kaip žinoma, liepos 27 d. Bu- čio darže įvyksta vasarinis San- daros piknikas - gegužinė.

Bilietai į pikniką jau atspaus- dinti ir gaunami Sandaroje. Tuo bilietu bus galima įvažiuoti į pikniką ir laimėti vertingų do- vanų.

Išsigykite bilietus iš anksto. Knygūtė kainuoja tik 1 dol., ku- rioje yra 5 bilietai.

Senieji platintojai, prašomi ir šiemet atvykti ir paimti bilietus

Viena dalis žmonių, daug ką atlieka, nepagalvodami. Daug yra ir tokių, kurie galvoja, bet mažai ką daro.

ISNUOMOJA

Išnuomuoja 4 mažus kamba- rius su baldais. Kas galėtų pasi- darbuoti prie namo, tai nuoma būtų pigesnė. Skambinti, tel.: 523-0641.

Išnuomuojamas Butas Bridgeporte. Suaugusiems Skambinti telefonu YA 7-2064 nuo 10 v. r. iki 3 val. po pietų.

Prie ežero turiu butą, su maudymo baseinu, 5 blokaį į Lojolos universitetą, 45 min. į miesto centrą. Norintieji apsigyventi vasaros sezonui skambinkite — 271-6116 (iki 1 v. r., ir po 5:30 val. p. p.).

10% - 20% - 30% pigiau moku- site už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street CHICAGO, ILLINOIS Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuviams ir dē- kitų visokių papuošimų.

2443 WEST 63RD STREET Tel. PRospect 8-0833 - 8083 Antanas ir Aldona Gužauskai Savininkai

BUSAS Į SANDAROS PIKNIKĄ LIEPOS 27

Į Sandaros pikniką sekmadie- nį, liepos 27 ditnā, galėsite nu- važiuoti specialiai pasamdytu autobusu.

Jo pirmas sustojimas bus 12:30 val. po pietų, prie 32-ros ir Hal- sted gatvių.

Antras sustojimas — Archer ir Western — apie 12:30 val.

Trečias sustojimas — apie 12:40 val. po pietų, prie Archer ir Ca- lifornia Avenue.

Ketvirtas — apie 12:55 val. prie 55 ir California Avenue.

Penktas sustojimas — apie 1 val po pietų, prie 63-čios ir Ca- lifornia Avenue.

Šeštas sustojimas apie 1:05 prie 71st ir California Avenue.

Pasinaudokite šiuo patogiu au- tobuso patarnavimu ir su grupe savo tautiečių atvykite į mūsų pikniką.

Sandaros Piknike Bus Išdalinta Daug Vertingų Dovanų

Metinis Sandaros piknikas, kuris įvyksta sekmadienį, liepos 27 dieną Bučio darže, Willow Springs, Illinois, jau artėja. Kviečiame visus mielus tautie- čius jame dalyvauti. Tai bus mūsų bendra ir smagi vasarinė šventė.

Turėsime paruošę gerų lietu- viškų vaišių ir išdalinsime daug vertingų dovanų, jų tarpe ir spalvotą televiziją, kurios vertė \$450.00.

Sokiams gros Jurgio Joniko orkestras.

Kiekvienam bus malonu pa- viešėti šioje šventėje tarpe dau- gelio pažįstamų tautiečių. Ap- silankydami į Sandaros pikniką, jūs tai pat paremsite lietuvišką veiklą ir spaudą.

MOVING PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

Ilgų metų patyrimas - Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai. Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.

ALBINAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Street Chicago, Ill. 60636 Telefonas: WALbrook 5-9209

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213 2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6673

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Tel. OLympic 2-1003

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ-NAKTĮ. TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS, kailių kreatorė ir šuivyklė. Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiūva dėvėtus. Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis aprenęs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit pa- tenkinti. Priima kailius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 877-3489

PASINAUDOK DABAR AUKŠTESNIAIS DIVIDENDAIS

4.75% PER ANNUM ON REGULAR SAVINGS CURRENT RATE

5.25% PER ANNUM ON INVESTMENT BONUS \$1,000 MIN.

DAUGIAU KAIP PUSĖ SIMTMEČIO PATARNAVIMŲ VISAD MOKĖJOME DIVIDENDUS VISAD ISMOKĖJOM TAUPYTOJAMS PAGAL PAREIKALAVIMO AUKŠČIAUSI REZERVAI SĄTAUPOMS

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N 4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 LA 3-8248

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ SIUNČIA licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Departamente of Justice

Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

+ 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, Tel. WA 5-2787
+ 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, Tel. WA 5-2737
+ 3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujanų prekių labai preinamomis kainomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPTIS į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai — E. & V. Žukauskai